

JURISPRUDENTIENIEUWSBRIEF • BESTUURSRECHT

Landelijk Bureau Vakinhoud rechtspraak, team bestuursrecht

Externe email redactieJnB@rechtspraak.nl

Telefoon 088 361 1020

Citeertitels JnB 2023

Inhoud

In deze Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht vindt u de volgende onderwerpen:

Algemeen bestuursrecht	3
Schadevergoedingsrecht	6
Omgevingsrecht	8
Wabo	8
8.40- en 8.42-AMvB's	11
Planschade	11
Natuurbescherming	12
Erfgoedwet	15
Waterwet	15
Ambtenarenrecht	16
Ziekte en arbeidsongeschiktheid	17
Bijstand	18
Volksverzekeringen	19
Sociale zekerheid overig	19
Bestuursrecht overig	20
Algemene verordening gegevensbescherming	20
Belastingdienst-Toeslagen	21
Huisvesting	25
Wegenverkeerswet	26
Wet op de kansspelen	28
Wet open overheid	30
Wet politiegegevens	30
Wet schadefonds geweldsmisdrijven	31
Vreemdelingenrecht	33
Regulier	33

De Jurisprudentienieuwsbrief Bestuursrecht (JnB) komt – uitgezonderd in vakantieperiodes – elke week uit en bevat een selectie van de meest actuele en belangrijkste bestuursrechtelijke jurisprudentie. De uitspraken worden per (deel) rechtsgebied aangeboden. Door in de inhoudsopgave op het onderwerp van voorkeur te klikken komt u direct bij de uitspraken op het desbetreffende rechtsgebied. De essentie van de uitspraak wordt beknopt weergegeven in koptekst en samenvatting. De link onder de uitspraak leidt door naar de volledige tekst van de uitspraak.

Asiel	33
Richtlijnen en verordeningen	35
Toezicht en vrijheidsontneming	37
Vreemdelingenbewaring	39

Algemeen bestuursrecht

JnB 2023, 382

MK ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1830](#)

burgemeester van Vlaardingen, appellante sub 2.

Awb 3:42 lid 2

Wet op de kansspelen 30b lid 1

Verordening Speelautomatenhal Vlaardingen 2017 (hierna: de Verordening 2017)

BEKENDMAKING. Exploitatievergunning speelautomatenhal. I.c. staat vast dat de elektronische bekendmaking van het besluit tot openstelling van de aanvraagprocedure in deze zaak niet in een van overheidswege uitgegeven blad heeft plaatsgevonden, maar via een aankondiging op de gemeentelijke website. Er moet, gelet op artikel 3:42, tweede lid, van de Awb, een wettelijk voorschrift zijn, waarin deze wijze van bekendmaking is opgenomen. Terecht heeft de burgemeester in dit verband verwezen naar artikel 2, derde lid, van de Verordening 2017, op grond waarvan hij bekend dient te maken op welke wijze en op welk moment de gelegenheid tot mededinging wordt geboden. Met de bekendmaking op de gemeentelijke website is aan het betreffende vereiste voldaan.

Besluit waarbij de burgemeester een vergunning aan Hommerson heeft verleend voor de exploitatie van een speelautomatenhal aan het [locatie 1] te Vlaardingen. Deze exploitatievergunning heeft een geldigheidsduur van vijf jaar. Bij afzonderlijk besluit van [...] heeft de burgemeester Hommerson ook een vergunning verleend voor de aanwezigheid van 200 kansspelautomaten in de speelautomatenhal. Deze aanwezigheidsvergunning heeft een geldigheidsduur van een jaar. [...]

iii. De bekendmaking van de openstelling van de aanvraagprocedure

5.3. Volgens de burgemeester heeft de rechtbank verder ten onrechte geoordeeld dat de bekendmaking van de start van de aanvraagprocedure gebrekkig was. Op grond van artikel 3:42 van de Awb kan bekendmaking ook op een andere geschikte wijze plaatsvinden. De Verordening 2017 is op de gebruikelijke wijze in het Gemeenteblad bekendgemaakt. In de toelichting op de Verordening 2017 staat dat publicatie van de aanvraagprocedure in elk geval op de gemeentelijke website zal plaatsvinden. [...]

5.3.1. De Verordening 2017 en de Nadere regels zijn op 6 november 2017 bekendgemaakt in het Gemeenteblad. Uit artikel 2, derde lid, van de Verordening 2017 volgt dat de burgemeester vooraf bekend moet maken op welke wijze en op welk moment de gelegenheid tot mededinging wordt geboden. De burgemeester kan daarbij, aldus deze bepaling, verwijzen naar de nadere regels. In de Nadere regels is onder het kopje 'Bekendmaking' vervolgens opgenomen dat de burgemeester het beschikbaar worden van de exploitatievergunning in ieder geval bekend zal maken op de gemeentelijke website. De aanvraagprocedure en het daarbij behorende aanvraagtijdvak zijn, overeenkomstig de Nadere regels, op 8 november 2017 opengesteld via een bericht op de gemeentelijke website.

5.3.2. Met de openstelling van de aanvraagprocedure en het daarbij behorende aanvraagtijdvak worden de in de Verordening 2017 opgenomen bepalingen over de verlening van de exploitatievergunning en de daarbij behorende Nadere regels tijdelijk geoperationaliseerd. Daarom is de Afdeling met de rechtbank van oordeel dat de openstelling van de aanvraagprocedure en het bijbehorende aanvraagtijdvak een concreterend besluit van algemene strekking is. Dat betekent, zoals de rechtbank ook terecht heeft geconcludeerd, dat artikel 3:42, tweede lid, van de Awb, zoals dat in 2017 luidde, van toepassing is. Uit deze bepaling volgt dat elektronische bekendmaking

uitsluitend plaatsvindt in een van overheidswege uitgegeven blad, tenzij bij wettelijk voorschrift anders is bepaald.

5.3.3. Vaststaat dat de elektronische bekendmaking van het besluit tot openstelling van de aanvraagprocedure in deze zaak niet in een van overheidswege uitgegeven blad heeft plaatsgevonden, maar via een aankondiging op de gemeentelijke website. Er moet dus, gelet op artikel 3:42, tweede lid, van de Awb, een wettelijk voorschrift zijn, waarin deze wijze van bekendmaking is opgenomen. Terecht heeft de burgemeester in dit verband verwezen naar artikel 2, derde lid, van de Verordening 2017, op grond waarvan hij bekend dient te maken op welke wijze en op welk moment de gelegenheid tot mededinging wordt geboden. Ten aanzien van onder meer de wijze van bekendmaking kan de burgemeester, mede in het licht van artikel 3, tweede lid van de Verordening 2017, nadere regels stellen. In de Nadere regels heeft de burgemeester onder het kopje 'Wijze van bekendmaking' bepaald, dat de bekendmaking als bedoeld in artikel 2, derde lid, van de Verordening 2017 in ieder geval zal geschieden door bekendmaking op de gemeentelijke website, hetgeen als een algemeen verbindend voorschrift en derhalve als een wettelijk voorschrift in de zin van artikel 3:42, tweede lid, van de Awb aangemerkt dient te worden. Met de bekendmaking op de gemeentelijke website is derhalve aan het betreffende vereiste voldaan.

5.3.4. Niettemin heeft de rechtbank, zoals hierna in 5.4 wordt uiteengezet, terecht geoordeeld dat de aanvraagtermijn te kort is. Het betoog van de burgemeester leidt dus niet tot vernietiging van de uitspraak van de rechtbank, maar wel tot verbetering van de gronden waarop de uitspraak op dit punt berust.

JnB 2023, 383

MK Rechtbank Midden-Nederland, 24-04-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:1899](#)

Belastingdienst/Toeslagen, verweerder.

Awb 1:3

Besluit betalen private schulden

Wet hersteloperatie toeslagen

BESLUIT. EVENREDIGHEID. BELEID. WET IN FORMELE ZIN. Met het Besluit betalen private schulden heeft het kabinet de publieke taak om met een oplossing te komen voor private schulden van gedupeerde ouders bij de Belastingdienst/Toeslagen belegd. Er is sprake van een zeer bijzonder geval waarin een beslissing die is genomen op basis van een beleidsbesluit zonder publiekrechtelijke grondslag toch als besluit in de zin van de Awb moet worden aangemerkt. Het kabinet had de beleidsruimte om de eis van een notariële akte te stellen. De eis is inmiddels opgenomen in de Wet hersteloperatie toeslagen en daarmee in een wet in formele zin, waarbij geen sprake is van een niet door de wetgever verdisconteerde omstandigheid. Het grondwettelijk toetsingsverbod verbiedt toetsing van deze bepaling aan het evenredigheidsbeginsel.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Belastingdienst/Toeslagen (JnB 2023, 403).

JnB 2023, 384

ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1824](#)

college van burgemeester en wethouders van Kerkrade.

Awb 2:1, 6:22

basisregistratie personen (hierna: brp)

VERTEGENWOORDIGING. PASSEREN GEBREKEN. HOOR EN WEDERHOOR. I.c. is [appellant] uitgeschreven uit de brp. Omdat appellant door een gemachtigde, als bedoeld in artikel 2:1, eerste lid, van de Awb, wordt bijgestaan, brengt het zorgvuldigheidsbeginsel mee dat het college het voornemen ook aan de gemachtigde had moeten toezenden. Aangezien dit niet is gebeurd, is het bestreden besluit niet zorgvuldig voorbereid. Er wordt aanleiding gezien om dit gebrek te passeren met toepassing van artikel 6:22 van de Awb, omdat de gemachtigde van [appellant] de gelegenheid heeft gehad om een mening over de situatie kenbaar te maken.

JnB 2023, 385

CRvB, 04-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:857](#)

CAK.

Awb 6:7

BEROEPSTERMIJN. Termijnoverschrijding. I.c. heeft appellante pas aan het einde van de beroepstermijn haar beroepschrift ter post bezorgd en het beroepschrift is meer dan een week na afloop van de termijn ontvangen. Het is vaste rechtspraak dat niet tijdige indiening van een beroepschrift in beginsel voor risico van de betrokkene komt. Vastgesteld wordt dat de termijnoverschrijding plaatsvond ten tijde van de door de Belgische en Nederlandse overheid afgekondigde maatregelen in verband met de coronapandemie. Geoordeeld wordt dat het niet gebruikelijk is dat een aangetekende brief uit België langer dan een week onderweg is en dat de uitzonderlijke situatie in verband met de coronapandemie voor een trage postbezorging moet hebben gezorgd. Onder deze bijzondere omstandigheden moet de overschrijding van de beroepstermijn niet voor risico van appellante komen maar is verschoonbaar.

JnB 2023, 386

MK ABRS, 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1732](#)

college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn.

Awb 7:15 lid 2

PROCESKOSTEN. I.c. komen [appellanten] niet in aanmerking voor een vergoeding van de door hen gemaakte kosten in bezwaar. Van herroeping als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, van de Awb is sprake als een ontvankelijk bezwaar leidt tot intrekking of wijzing van het primaire besluit. Dat is hier niet het geval omdat het primaire besluit niet is ingetrokken als gevolg van het bezwaar van [appellanten], maar op verzoek van de vergunninghoudster. In sommige gevallen wordt een intrekking gelijkgesteld met de herroeping van een besluit als bedoeld in artikel 7:15, tweede lid, van de Awb, maar alleen als die intrekking het gevolg is van een onrechtmatigheid, die aan het bestuursorgaan is te wijten. Verwijzing naar de uitspraken van de ABRS van 13 november 2019 ([ECLI:NL:RVS:2019:3825](#)) en CRvB van 22 januari 2019 ([ECLI:NL:CRVB:2019:430](#)). Ook dat is hier niet het geval. Hoewel de vergunninghoudster de gemeente Alphen aan den Rijn is, kan op grond van dat enkele feit niet de conclusie worden getrokken dat het verzoek is gedaan vanwege een onrechtmatigheid die aan het college van diezelfde gemeente is te wijten.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Wabo" (JnB 2023, 391).

[Naar inhoudsopgave](#)

Schadevergoedingsrecht

JnB 2023, 387

MK ABRS, 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1717](#)

Instituut Mijnbouwschade Groningen.

Burgerlijk Wetboek 6:100

Tijdelijke wet Groningen 2 lid 6

(MIJNBOUW)SCHADE. Voordeelverrekening. Voordeelverrekening ziet op het geval dat ‘eenzelfde gebeurtenis’ voor de benadeelde naast schade ook voordeel heeft opgeleverd. Het moet hierbij gaan om voordeel dat daadwerkelijk is of naar redelijke verwachting daadwerkelijk genoten zal worden. Op grond van artikel 6:100 BW moet het voordeel, voor zover dit redelijk is, bij de vaststelling van de te vergoeden schade in rekening worden gebracht. Uit de rechtspraak van de HR volgt dat voor toepassing van artikel 6:100 BW en de eis van ‘een zelfde gebeurtenis’ een condicio sine qua non-verband (hierna: csqn-verband) moet bestaan tussen het voordeel en de normschending (de schadeveroorzakende gebeurtenis). I.c. staan zowel het nadeel (de waardevermindering) als het voordeel (waardevermeerdering door sloop en nieuwbouw) in een csqn-verband met aardbevingen als gevolg van mijnbouwactiviteiten. Het wordt verder redelijk geacht dat het voordeel wordt betrokken bij de vaststelling van de door het Instituut aan [appellant] te vergoeden schade. Besluit waarbij het Instituut de aanvraag om vergoeding van waardedaling heeft afgewezen. [...]

Voordeelverrekening

10. [appellant] betoogt dat het Instituut geen toepassing mag geven aan artikel 6:100 BW. Daartoe stelt hij dat niet eenzelfde gebeurtenis naast schade ook voordeel heeft opgeleverd. [...]

11. Het Instituut past bij de behandeling van aanvragen tot vergoeding van waardedaling ingevolge artikel 2, zesde lid van de Tijdelijke wet Groningen (hierna: TwG) de regels van het civielrechtelijke aansprakelijkheids- en schadevergoedingsrecht toe.

12. Uitgangspunt in het civielrechtelijke aansprakelijkheidsrecht bij de begroting van (vermogens)schade is dat degene die schade heeft geleden zoveel als mogelijk moet worden teruggebracht in de toestand waarin hij (met een redelijke mate van waarschijnlijkheid) zou hebben verkeerd als de schadeveroorzakende gebeurtenis zich niet zou hebben voorgedaan. Zie onder meer het arrest van de Hoge Raad van 26 maart 2010, [ECLI:NL:HR:2010:BL0539](#). De Afdeling volgt dit uitgangspunt. Zie de uitspraak van 1 december 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:2682](#).

13. In het geval van waardedaling begroot het Instituut de waardedaling van een woning door de ligging in het aardbevingsgebied aan de hand van de methode van Atlas. Zie voor een beschrijving van deze methode op hoofdlijnen de uitspraak van 9 november 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3218](#).

14. Bij de begroting van de schade moet het Instituut ook acht slaan op artikel 6:100 BW. [...]

15. Voordeelverrekening ziet op het geval dat ‘eenzelfde gebeurtenis’ voor de benadeelde naast schade ook voordeel heeft opgeleverd. Het moet hierbij gaan om voordeel dat daadwerkelijk is genoten of naar redelijke verwachting daadwerkelijk genoten zal worden. Op grond van artikel 6:100 BW moet het voordeel, voor zover dit redelijk is, bij de vaststelling van de te vergoeden schade in rekening worden gebracht.

16. Uit de rechtspraak van de Hoge Raad volgt dat voor toepassing van artikel 6:100 BW en de eis van 'een zelfde gebeurtenis' een *condicio sine qua non*-verband (hierna: *csqn*-verband) moet bestaan tussen het voordeel en de normschending (de schadeveroorzakende gebeurtenis). Dat betekent dat gelet op de omstandigheden van het geval er een voordeel is dat zonder de normschending niet zou zijn opgekomen. Daarbij moet het met inachtneming van de in artikel 6:98 BW besloten liggende maatstaf redelijk zijn dat die voordelen in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de te vergoeden schade. Zie onder meer de prejudiciële beslissing van de Hoge Raad van 3 februari 2017, [ECLI:NL:HR:2017:164](#), r.o. 3.5 en het arrest van 8 juli 2016, [ECLI:NL:RVS:2016:1483](#), r.o. 4.4.3.

17. Voor de toepassing van artikel 6:100 BW in dit geval is vereist dat de schade, de waardevermindering van de inmiddels gesloopte woning, en het voordeel, de waardevermeerdering door de nieuwe woning, het gevolg zijn van dezelfde schadeveroorzakende gebeurtenis. Anders dan [appellant] betoogt, staan zowel het nadeel (de waardevermindering) als het voordeel (waardevermeerdering door sloop en nieuwbouw) in een *csqn*-verband met aardbevingen als gevolg van mijnbouwactiviteiten. Beide zijn hierdoor immers veroorzaakt. Zonder de aardbevingen zou de waardevermindering zich niet hebben voorgedaan en zou er ook geen noodzaak zijn geweest tot sloop en nieuwbouw van de woning. Dit betekent dus dat (het risico op) aardbevingen door aardgaswinning als één gebeurtenis de oorzaak is voor zowel de waardedaling (het nadeel) als voor de sloop/nieuwbouw.

18. De Afdeling acht het verder redelijk dat het voordeel wordt betrokken bij de vaststelling van de door het Instituut aan [appellant] te vergoeden schade. Anders dan [appellant] betoogt is het verband tussen het voordeel en de aardbevingen door gaswinning niet zo ver verwijderd dat het niet redelijk is om hiermee rekening te houden bij het antwoord op de vraag of de waardedaling van de oude woning voor vergoeding in aanmerking komt. Het gaat er namelijk om vast te stellen of [appellant] in zijn vermogen is getroffen door waardedaling als gevolg van de aardbevingen en daarbij kan niet worden weggedacht dat - hoe naar dat ook is - de oude woning verloren is gegaan en daarvoor in de plaats een nieuwe woning is teruggebouwd.

19. Het betoog van [appellant] dat de sloop en nieuwbouw samenhangt met veiligheidsnormen maakt dat niet anders. De NCG toetst op basis van het Besluit versterking gebouwen Groningen of woningen in het aardbevingsgebied bestendig tegen aardbevingen zijn gebouwd. Woningen die in aanmerking komen voor sloop en nieuwbouw voldoen niet aan de relevante veiligheidsnormen, omdat die woningen in een gebied liggen met een risico op het optreden van aardbevingen.

20. Het betoog van [appellant] dat het (fictieve) voordeel zich in de toekomst manifesteert, terwijl de waardedaling zich heeft voorgedaan in het verleden (de periode 16 augustus 2012 tot 1 januari 2019), treft evenmin doel. Voor de toepassing van artikel 6:100 BW hoeft niet op voorhand vast te staan hoe hoog het te verrekenen voordeel is. Het gaat om voordelen die naar redelijke verwachting daadwerkelijk genoten zullen worden. Volgens de Hoge Raad kunnen feiten en omstandigheden die zich hebben voorgedaan na de peildatum van belang zijn voor het begroten van de schade en mogen deze daarom meegenomen worden in de beoordeling. Zie bijvoorbeeld het arrest van de Hoge Raad van 30 augustus 2019, [ECLI:NL:HR:2019:1291](#).

Het Instituut mag op grond van het aanvullend advies van Atlas er vanuit gaan dat met vrij grote mate van zekerheid vaststaat dat in bijna alle gevallen de waardevermeerdering door nieuwbouw de waardedaling van de oude woning overstijgt. [appellant] heeft dit advies niet bestreden. Daarbij komt dat in het geval de meerwaarde van de sloop/nieuwbouwwoning niet meer is dan de waardedaling van de oude woning, de resterende waardedaling op aanvraag alsnog kan worden vergoed.

21. [appellant] gaat er aan voorbij dat zowel de waardedaling als de noodzaak tot sloop en nieuwbouw in het verleden door gaswinning en (het risico op) aardbevingen zijn ontstaan. Beide hangen ook samen met het risico op toekomstige bevingen. Sloop/nieuwbouw is aangewezen als een woning niet bestand is tegen toekomstige bevingen; waardedaling ontstaat omdat er een voortdurend risico op (toekomstige) aardbevingen is.

22. Het betoog slaagt niet.

[Naar inhoudsopgave](#)

Omgevingsrecht

Wabo

JnB 2023, 388

MK ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1829](#)

provinciale staten van Zuid-Holland, e.a. verweerders.

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 3.33

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.2 lid 1 aanhef en onder g

Algemene plaatselijke verordening voor de gemeente Den Haag (Apv) 2:87

WABO. WRO. Inpassingsplan warmtetransportleiding 'WarmtelinQ' en omgevingsvergunning voor de aanleg ervan. NUT en NOODZAAK. De Afdeling kan niet treden in de beoordeling van politiek-bestuurlijke afwegingen en beslissingen. DRAAGVLAK. Er is geen wettelijke regel die bepaalt dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling alleen mogelijk is als daarvoor voldoende draagvlak in de omgeving bestaat. In dit geval moet een afweging worden gemaakt tussen het provinciale belang van een regionale energievoorziening en andere belangen. Het ontbreken van draagvlak op lokaal niveau is in die belangenafweging niet zonder meer het meest zwaarwegend.

[...] Bij besluit van [...] hebben provinciale staten het inpassingsplan "Warmtetransportleiding Vlaardingen - Den Haag" vastgesteld.

Dit besluit is met toepassing van de provinciale coördinatie-regeling van artikel 3.33, eerste lid, aanhef en onder b, [...] (hierna: de Wro) gecoördineerd voorbereid en bekendgemaakt met andere besluiten, aangeduid als 'gecoördineerde besluiten cluster 1'.

Deze 'gecoördineerde besluiten cluster 1' zijn genomen door verschillende bestuursorganen die voor verschillende activiteiten vergunningen hebben verleend. [...]. Eén van die besluiten is het besluit van het college van Den Haag van [...], waarbij aan [...] omgevingsvergunning is verleend voor de aanleg van een warmtetransportleiding [...] het kappen van 96 bomen en verplanten van vijf bomen langs het tracé en het tijdelijk herinrichten van een deel van deze straten ten behoeve van de uitvoering.

[...] Het inpassingsplan

[...] Nut en noodzaak

[...] 15. De Stichting Den Haag Fossielvrij, CMAG, de Bomenstichting en de Stichting GBE betwisten nut en noodzaak van het inpassingsplan. [...].

16. De Afdeling overweegt over het betoog van de Stichting Den Haag Fossielvrij over het voorzorgsbeginsel het volgende. Hoewel de stichting het voorzorgsbeginsel noemt, komt haar

betoog er in de kern op neer dat provinciale staten om maatregelen tegen klimaatverandering te nemen juist niet dit inpassingsplan, dat uitgaat van gebruik van fossiele warmte, moeten vaststellen. Met dit betoog bestrijdt de Stichting Den Haag Fossielvrij in feite nut en noodzaak van het inpassingsplan. De Afdeling overweegt over dit betoog van de Stichting Den Haag Fossielvrij dat, zoals hiervoor onder 10 is uiteengezet, voordat een inpassingsplanprocedure is gestart politiek-bestuurlijke keuzes zijn gemaakt over onder meer het gebruik van restwarmte uit de haven om in de regionale warmtevoorziening te voorzien. De Afdeling kan niet treden in de beoordeling van die politiek-bestuurlijke afwegingen en beslissingen. De Afdeling zal hierna wel ingaan op de andere argumenten van de Stichting Den Haag Fossielvrij en de argumenten van de andere appellanten over nut en noodzaak van het inpassingsplan.

[...] 17.1 De Afdeling wijst erop dat er geen wettelijke regel is die bepaalt dat een nieuwe ruimtelijke ontwikkeling alleen mogelijk is als daarvoor voldoende draagvlak in de omgeving bestaat. Bij projecten zoals deze moet een afweging worden gemaakt tussen het provinciale belang van een regionale energievoorziening en andere belangen, zoals die van de gemeente Den Haag en de inwoners van Den Haag. Het ontbreken van draagvlak op lokaal niveau is in die belangenafweging niet zonder meer het meest zwaarwegend. Het bestaan van draagvlak is dan ook niet beslissend voor de rechtmatigheid van het besluit van provinciale staten. De Afdeling zal hierna aan de hand van de beroepsgronden die hierover zijn aangevoerd, beoordelen of provinciale staten zich op het standpunt hebben kunnen stellen dat de warmtetransportleiding nuttig en noodzakelijk is. [...]

Bij deze uitspraak is een [persbericht](#) ("Groen licht voor warmtetransportleiding WarmtelinQ tussen Vlaardingen en Den Haag") uitgebracht.

JnB 2023, 389

ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1839](#)

college van burgemeester en wethouders van Velsen.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3, 4:20b, 4:20c

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 3.9

WABO. AANVRAAG. I.c. wordt geoordeeld dat het verzoek van [appellante] geen aanvraag is in de zin van artikel 1:3, derde lid, van de Awb en gelet hierop geen omgevingsvergunning van rechtswege is ontstaan. Verwijzing naar ABRS 20-03-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:829](#). Niet in geschil is dat [appellante] geen aanvraag om omgevingsvergunning heeft ingediend via het Omgevingsloket online of met gebruikmaking van het formulier als bedoeld in artikel 4.2, eerste lid, van het Bor. Bij een aanvraag op andere wijze, moet het gaan om een zelfstandig stuk waaruit meteen duidelijk is of kan zijn dat een aanvraag is gedaan. Daarvan is in dit geval geen sprake.

JnB 2023, 390

MK Rechtbank Oost-Brabant, 19-04-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:1862](#)

college van burgemeester en wethouders van Oss (het college).

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 4:5

Besluit omgevingsrecht (Bor) 4.5

Wet milieubeheer 7.28

WABO. AANVRAAG. BUITEN BEHANDELING. MER. I.c. wordt geoordeeld dat het college de aanvraag omgevingsvergunning eerste fase voor de activiteit bouwen buiten behandeling

mocht laten op grond van artikel 4.5, derde lid, van het Bor. Gelet op de samenhang tussen artikel 4.5, derde lid, van het Bor en artikel 7.28 van de Wet milieubeheer is het de bedoeling dat het MER wordt opgesteld voordat de aanvraag eerste fase wordt ingediend. In dit geval is geen MER opgesteld voor het project. Dat is geen herstelbaar gebrek. Het college was niet verplicht om eisers in de gelegenheid te stellen de aanvraag aan te vullen.

[...] 4. Het bestreden besluit strekt tot handhaving van de buitenbehandelingstelling van de aanvraag om een omgevingsvergunning bouwen (fase 1) van 29 januari 2020. Volgens het college is het project waarop deze aanvraag betrekking heeft identiek aan het project waarop de aanvraag van 9 december 2016 betrekking heeft. Een technische variatie op de aanvraag maakt niet dat het gaat om een ander project. Het college heeft bij een m.e.r.-beoordelingsbesluit bepaald dat er een milieueffectrapport (MER) moet worden opgesteld. Bij de aanvraag is geen MER ingediend. In zo'n geval is artikel 4.5, derde lid, van het Besluit omgevingsrecht (Bor) van toepassing en moet de aanvraag om een omgevingsvergunning bouwen buiten behandeling worden gelaten, aldus het college.

[...] 9. De rechtbank stelt vast dat het hier gaat om een aanvraag om een omgevingsvergunning eerste fase voor de activiteit bouwen. De activiteit bouwen valt niet onder het toepassingsbereik van de Wet milieubeheer en het Besluit milieueffectrapportage, zodat artikel 7.28, tweede lid, Wet milieubeheer hierop niet van toepassing is.¹ De omstandigheid dat de activiteit bouwen voor het realiseren van een luchtwasser op een geitenstal onlosmakelijk verbonden is met de activiteiten waarvoor op 9 december 2016 een omgevingsvergunning is aangevraagd, maakt dat niet anders. De aanvraag mocht dus niet op grond van artikel 7.28, tweede lid, Wet milieubeheer buiten behandeling worden gesteld.

9.1 Het college mocht naar het oordeel van de rechtbank de aanvraag wel buiten behandeling laten op grond van artikel 4.5, derde lid, van het Bor. Artikel 4.5, derde lid, van het Bor is ingevoerd om te waarborgen dat, wanneer er een m.e.r.-plicht voor de omgevingsvergunning geldt en deze gefaseerd wordt verleend, het MER wordt ingediend bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de eerste fase². Daarbij is niet relevant of de m.e.r.-plicht is ingegeven door de in de eerste fase te vergunnen activiteit. Gelet op de samenhang tussen artikel 4.5, derde lid, van het Bor en artikel 7.28 van de Wet milieubeheer is het de bedoeling dat het MER wordt opgesteld voordat de aanvraag eerste fase wordt ingediend. In dit geval was ten tijde van de buitenbehandelingstelling van de aanvraag eerste fase op 14 juli 2020 al duidelijk dat er geen MER was opgesteld voor het project en dat eisers daar ook geen MER voor wilden opstellen. Eisers hadden namelijk op 5 maart 2020 een aanmeldnotitie voor de beoordeling van m.e.r.-plicht voor het project, inclusief de ionisatie, bij het college ingediend. Uit die aanmeldnotitie bleek dat eisers van mening waren dat door de ionisatie sprake was van een ander project waarvoor zij niet op grond van het m.e.r.-beoordelingsbesluit van 24 april 2018 verplicht waren om een MER op te stellen. Gelet op het voorafgaande was het niet indienen van een MER bij de aanvraag om een omgevingsvergunning voor de eerste fase geen herstelbaar gebrek en was het bovendien een bewuste keuze om geen MER te stellen. Daarom was het college niet verplicht om eisers met toepassing van artikel 4:5 van de Awb in de gelegenheid te stellen de aanvraag aan te vullen, voorafgaand aan het nemen van het besluit om de aanvraag buiten behandeling te laten. [...]

JnB 2023, 391

MK ABRS, 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1732](#)

college van burgemeester en wethouders van Alphen aan den Rijn.

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.33 lid 2 aanhef en onder b, 6.1

WABO. OMGEVINGSVERGUNNING. INTREKKING. Intrekking verleende omgevingsvergunning op grond van artikel 2.33, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo. Het besluit tot intrekking is een beschikking op grond van de Wabo, en op grond van artikel 6.1 van de Wabo treedt een beschikking krachtens die wet op de dag na de bekendmaking in werking. Ingevolge artikel 3:41 van de Awb geschiedt de bekendmaking van besluiten die tot een of meer belanghebbenden zijn gericht, door toezending of uitreiking aan hen, onder wie begrepen de aanvrager. De intrekking is op 21 juli 2021 bekendgemaakt aan de vergunninghoudster, waardoor de intrekking op 22 juli 2021 in werking is getreden. Dat de intrekking op dat moment niet ook aan [appellant] en anderen bekend is gemaakt, doet aan die inwerkingtreding niet af. Het betoog van [appellant] en anderen dat de intrekking van de omgevingsvergunning bij de beslissing op bezwaar had moeten gebeuren kan evenmin slagen. De bevoegdheid tot intrekking op grond van 2.33, tweede lid, aanhef en onder b, van de Wabo staat los van de heroverweging in bezwaar. Dat [appellant] en anderen beroep hebben ingesteld tegen het niet tijdig nemen van een besluit op hun bezwaar, maakt dat niet anders.

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 386).

Jurisprudentie Wabo-milieu:

- MK Rechtbank Gelderland, 18-04-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:2201](#);
- MK Rechtbank Gelderland, 18-04-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:2202](#);
- MK Rechtbank Gelderland, 01-05-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:2626](#);
- MK Rechtbank Noord-Holland, 07-02-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:3770](#);
- MK Rechtbank Den Haag, 19-04-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:5641](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

8.40- en 8.42-AMvB's

Jurisprudentie Activiteitenbesluit milieubeheer:

- MK Rechtbank Midden-Nederland, 23-03-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:1305](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Planschade

JnB 2023, 392

Rechtbank Oost-Brabant, 20-04-2023, [ECLI:NL:RBOBR:2023:1901](#)

college van burgemeester en wethouders van Deurne (het college).

Wet ruimtelijke ordening (Wro) 6.1, 6.8

Verordening ruimte Noord-Brabant (VrNB) 26.1, 35

PLANSCHADE. PROVINCIALE VERORDENING. BESTEMMINGSPLAN. I.c. wordt geoordeeld dat eisers kunnen en mogen kiezen waar en wanneer ze het verzoek om tegemoetkoming

vanwege schade door een stalderingsregeling indienen, bij het college of bij GS. Eisers komen niet twee keer in aanmerking voor een tegemoetkoming vanwege schade door de stalderingsregeling in achtereenvolgens de VrNB en het bestemmingsplan omdat, als eenmaal een tegemoetkoming is toegekend, de tegemoetkoming voldoende anderszins is verzekerd. Het college heeft daarom het verzoek van eisers niet mogen afwijzen omdat eisers de schade al hebben geleden door de rechtstreeks werkende regel in de VrNB. Eisers hebben nog geen tegemoetkoming daarvoor gehad. De rechtbank neemt hierbij in aanmerking dat na de implementatie van de stalderingsregeling in de VrNB in het bestemmingsplan, geen zelfstandige betekenis meer toekomt aan de rechtstreeks werkende regel in de VrNB. Dit volgt uit artikel 4.1, derde lid van de Wro. Daarom kan in het midden blijven of eisers de schade al hadden geleden als gevolg van de inwerkingtreding van de VrNB.

[Naar inhoudsopgave](#)

Natuurbescherming

JnB 2023, 393

ABRS 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1690](#)

college van gedeputeerde staten van Overijssel.

Wet natuurbescherming (Wnb) 2.7 lid 2

NATURBESCHERMING. HANDHAVING. WEIDEN EN BEMESTEN. REFERENTIESITUATIE.

Afwijzing handhavingsverzoek. Verwijzing naar ABRS 12-10-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2874](#) en ABRS 21-12-2022 [ECLI:NL:RVS:2022:3889](#). De referentiesituatie wordt ontleend aan dat wat is toegestaan en niet aan in hoeverre of in welke mate een toestemming is benut. Instandlating rechtsgevolgen.

[...] Bij besluit van 5 november 2018 heeft het college het verzoek van MOB en Leefmilieu om handhavend op te treden tegen [appellante sub 1], gevestigd aan de [locatie A] in [plaats], afgewezen.

[...] 2. MOB en Leefmilieu hebben het college verzocht om handhavend op te treden tegen de veehouderij, omdat op de bedrijfsgronden die bij de veehouderij horen vee wordt beweid en/of mest wordt uitgereden zonder vergunning krachtens de Wet natuurbescherming (hierna: natuurvergunning).

[...] Termijn

[...] 5.1. In overweging 24 heeft de rechtbank uiteengezet dat een termijn van 16 weken wordt gegeven, omdat de rechtbank tegelijk uitspraak deed in tien zaken, die betrekking hebben op acht agrarische bedrijven en het college voor al die bedrijven nader onderzoek moet uitvoeren voordat hij een nieuwe beslissing kan nemen.

Dit betekent dat het college de feitelijke hoeveelheid mest vanaf de referentiedatum tot heden alsmede de contra-indicaties; structurele wijziging van het gebruik en benutting van de aanwendingsnorm van acht veehouderijen moet onderzoeken. Ook moet het college onderzoeken of het bemesten legaal gebeurt. Indien de veehouderijen ook de percelen beweiden, moet het college binnen de termijn ook de emissie van bemesten en beweiden berekenen. De Afdeling volgt het college in zijn standpunt dat 16 weken te kort is om het onderzoek dat volgens de rechtbank nodig is uit te voeren en een zorgvuldig nieuw besluit te nemen met inachtneming van de aangevallen uitspraak.

Het betoog slaagt.

Weiden en bemesten

[...] 6.1. In de uitspraak van 12 oktober 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2874](#) is uiteengezet op welke wijze de referentiesituatie voor en de gevolgen van het weiden van vee kunnen worden beoordeeld (r.o. 13-23.1). Die uitspraak is ook van belang voor de beoordeling van de gevolgen van het bemesten. In die uitspraak is overwogen dat voor de beoordeling van de gevolgen van het weiden van vee intern gesaldeerd kan worden met de afname van de emissie van bemesten op de gronden die worden beweid. De referentiesituatie van bemesten kan worden ontleend aan het planologisch regime dat voor die gronden geldt. Verder heeft de Afdeling uiteengezet op welke wijze de - omvang van de - referentiesituatie voor percelen die worden beweid en/of bemest kan worden bepaald. Uit die uitspraak volgt dat aan het planologische regime een referentiesituatie voor bemesten kan worden ontleend als (1) voor de gronden vanaf de referentiedatum ononderbroken een planologisch regime van kracht is geweest waaruit volgt dat bemesten is toegestaan en (2) die gronden voor de referentiedatum werden bemest. Dat wordt als vaststaand aangenomen als de gronden op dat moment als landbouwgrond in gebruik waren. De referentiedatum als hiervoor bedoeld is in beginsel 10 juni 1994. Daarvan kan gemotiveerd worden afgeweken. De omvang van de referentiesituatie wordt begrensd door de hoogste stikstofgebruiksnorm voor enig gewas dat op de gronden planologisch is toegestaan. Het gaat hier om de stikstofgebruiksnorm die is opgenomen in Bijlage A van de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet zoals die geldt op het moment van de aanvraag van de natuurvergunning of het nemen van het besluit als op dat moment een hogere norm geldt. Verder volgt uit die uitspraak dat voor gronden die voor de referentiedatum als landbouwgrond werden gebruikt en waarvan uit het planologische regime volgt dat sinds de referentiedatum agrarisch grondgebruik en vanaf 2006 het gebruik als grasland is toegestaan, de referentiesituatie van bemesten gelijk is aan het aantal kilo's stikstof dat volgens de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet op grasland met volledig maaien op een bepaalde grondsoort mag worden gebracht. De Afdeling heeft verder in die uitspraak overwogen dat op grond van objectieve gegevens is uitgesloten dat het (gaan) weiden van vee significante gevolgen heeft als dat plaatsvindt op gronden waarvoor een referentiesituatie van bemesten geldt die gelijk is aan de stikstofgebruiksnorm voor grasland met volledig maaien. De Afdeling heeft in haar uitspraak van 21 december 2022 ([ECLI:NL:RVS:2022:3889](#)), daaraan toegevoegd dat significante gevolgen van het bemesten van gronden op grond van objectieve gegevens zijn uitgesloten als voor die gronden een referentiesituatie van bemesten geldt die gelijk is aan de stikstofgebruiksnorm voor grasland met volledig maaien.

6.2. Gelet op hetgeen uiteengezet is onder 6.1, is de rechtbank er ten onrechte vanuit gegaan dat voor de beoordeling van de gevolgen van het weiden van vee alleen intern gesaldeerd kan worden met de afname van emissies van bemesten als het college een berekening van de emissies overlegt. Ook heeft de rechtbank ten onrechte overwogen dat voor beweiden de referentiesituatie kan worden ontleend aan de natuurvergunning van de veehouderij. Zoals terecht gesteld door het college en de veehouderij kan voor het beweiden de referentiesituatie worden ontleend aan het planologisch regime. Daarbij geldt voor het bemesten en beweiden één referentiesituatie. Deze referentiesituatie kan worden vastgesteld en is begrensd op de wijze zoals hiervoor voor bemesten is uiteengezet (vergelijk overweging 24.1 van de uitspraak van 12 oktober 2022).

6.3. De Afdeling volgt het college en de veehouderij niet in hun standpunt dat voor het bepalen van de referentiesituatie voor het bemesten op de referentiedatum uitsluitend van belang is dat uit het planologisch regime volgt dat het bemesten was toegestaan. De rechtbank heeft terecht overwogen

dat ook is vereist dat het bemesten toen plaats moet hebben gevonden. Dat kan als vaststaand worden aangenomen als de gronden als landbouwgrond werden gebruikt. De feitelijke omvang van het bemesten voor en na de referentiedatum is anders dan de rechtbank heeft geoordeeld, niet relevant. De Afdeling deelt verder het standpunt van het college en de veehouderij dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat het college bij het bepalen van de referentiesituatie op bedrijfsniveau moet onderzoeken of er geen omzetting van akkerland naar grasland heeft plaatsgevonden en of er contra-indicaties zijn dat het bedrijf de aanwendingsnorm uit de Meststoffenwet en -regelgeving altijd maximaal heeft benut (vergelijk overwegingen 19-23.1 van de uitspraak van 12 oktober 2022). De referentiesituatie wordt ontleend aan dat wat is toegestaan en niet aan in hoeverre of in welke mate een toestemming is benut.

[...] 7.1. [...] In overweging 8.3 van de uitspraak van 21 december 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3886](#), is overwogen dat een referentiesituatie wordt ontleend aan hetgeen is toegestaan en niet aan hetgeen feitelijk wordt benut. Hierbij past het gebruik van de stikstofgebruiksnorm in de mestregelgeving. Dat volgens MOB en Leefmilieu zij als derden geen handhavingverzoek kunnen indienen op grond van de Meststoffenwet en -regelgeving, een mogelijke overtreding van de mestaanwendingsnormen en het feit dat het college niet het bevoegde gezag is voor de naleving van de Meststoffenwet, betekenen niet dat voor het bepalen van de referentiesituatie niet kan worden uitgegaan van hetgeen maximaal is toegestaan op grond van de mestregelgeving.

[...] In stand laten rechtgevolgen

9. De Afdeling zal hierna bezien of, op grond van de nadere stukken van het college, de rechtsgevolgen van het besluit van 13 juli 2021 in stand kunnen worden gelaten. Op 8 november 2022, heeft het college nadere stukken overgelegd die zijn opgevraagd bij de veehouderij. In deze nadere stukken is het type grond en grondgebruik in 1994 en 2020 inzichtelijk gemaakt. Ook staat aangegeven of de gronden worden beweid en/of bemest. Op 13 januari 2023 heeft het college in een nader stuk aangegeven dat ook onderzoek is gedaan naar het feitelijk grondgebruik met behulp van de Landelijke Grondgebruikskartering Nederland 2 (hierna: LGN2). Het LGN2 is gebaseerd op satellietbeelden uit 1990, 1992 en 1994, het Basisbestand Ruimtelijke Structuren van de Rijks Planologische Dienst en diverse overige bronnen. Volgens het college volgt hieruit dat de gronden als landbouwgrond in gebruik waren ten tijde van de referentiedatum. Voor de percelen waarbij niet onafgebroken de agrarische bestemming heeft gegolden, heeft het college uiteengezet dat uit de beelden van de LGN2 blijkt dat op het moment dat het overgangsrecht van toepassing werd, sprake was van agrarisch gebruik. Het college heeft gecontroleerd of in de hele periode vanaf dat het overgangsrecht van toepassing werd, het agrarisch gebruik is voortgezet en dat is het geval. Dit is niet betwist door MOB en Leefmilieu. Gelet hierop kan aan het planologisch regime een referentiesituatie worden ontleend voor het bemesten en beweiden.

Het college heeft in het nadere stuk van 13 januari 2023 ook uiteengezet dat het planologisch regime vanaf 2006 het gebruik als grasland toestaat. Hierdoor is de omvang van de referentiesituatie voor bemesten gelijk aan aantal kilo's stikstof dat volgens de Uitvoeringsregeling Meststoffenwet op grasland met volledig maaien op een bepaalde grondsoort mag worden gebracht. Het bovenstaande betekent, gelet op hetgeen is overwogen onder 6.1, dat is uitgesloten dat het weiden van vee en het bemesten van gronden kunnen leiden tot significante effecten op Natura 2000-gebieden en daardoor geen natuurvergunning nodig is voor de activiteiten. Hierdoor is geen sprake van een overtreding van artikel 2.7, tweede lid, van de Wnb. [...]

Zie in dit verband ook de uitspraken van dezelfde datum inzake

[ECLI:NL:RVS:2023:1689](#), [ECLI:NL:RVS:2023:1737](#), [ECLI:NL:RVS:2023:1738](#),
[ECLI:NL:RVS:2023:1691](#), [ECLI:NL:RVS:2023:1736](#), [ECLI:NL:RVS:2023:1741](#),
[ECLI:NL:RVS:2023:1687](#) en [ECLI:NL:RVS:2023:1739](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Erfgoedwet

JnB 2023, 394

Voorzieningenrechter Rechtbank Zeeland-West-Brabant, 23-03-2023,

[ECLI:NL:RBZWB:2023:1925](#)

college van burgemeester en wethouders van de gemeente Hulst, verweerder.

Gemeentewet 125

Erfgoedwet 9.1, 10.18

Monumentenwet 1988 11 lid 1

Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) 2.1, 5.2

ERFGOEDWET. HANDHAVING. Last onder dwangsom wegens het schenden van de instandhoudingsplicht van een rijksmonument. Het standpunt van verzoeker dat de instandhoudingsplicht niet in werking is getreden, wordt niet gevolgd. Artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 dient in samenhang met artikel 10.18 van de Erfgoedwet te worden gelezen.

[...] 1.1 Verzoeker heeft bezwaar gemaakt tegen het besluit van [...] (bestreden besluit) van het college inzake de oplegde last onder dwangsom wegens het schenden van de instandhoudingsplicht van een rijksmonument. [...]

[...] 5.3 Verzoeker stelt zich op het standpunt dat de instandhoudingsplicht niet in werking is getreden. Op grond van artikel 9.1 van de Erfgoedwet blijft de tekst van artikel 11 van de Monumentenwet 1988 van kracht zoals deze luidde voor de inwerkingtreding van de Erfgoedwet. De instandhoudingsplicht is pas bij de inwerkingtreding van de Erfgoedwet aan artikel 11 van de Monumentenwet 1988 toegevoegd en valt dus niet onder het overgangsrecht.

5.4 De voorzieningenrechter volgt dit standpunt niet. Artikel 11, eerste lid, van de Monumentenwet 1988 dient in samenhang met artikel 10.18 van de Erfgoedwet te worden gelezen. De tekst komt dan te luiden: "Het is verboden een beschermd monument te beschadigen of te vernielen, of daaraan onderhoud te onthouden dat voor de instandhouding daarvan noodzakelijk is." Het is duidelijk de bedoeling van de wetgever geweest om het op deze manier vast te leggen. Verzoeker betoogt dat de overgangsbepaling tekstueel duidelijk is zodat aan de bedoeling van de wetgever niet kan worden toegekomen. De voorzieningenrechter is het daar niet mee eens. In de uitleg van verzoeker zijn de artikelen 9.1 en 10.18 van de Erfgoedwet immers met elkaar in tegenspraak, zodat geen sprake is van (tekstueel) volledig duidelijke bepalingen. Er is dan wel degelijk ruimte om de overgangsbepaling zo uit te leggen dat die uitleg aansluit bij de bedoeling van de wetgever.¹ [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Waterwet

Jurisprudentie Waterwet:

- MK ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1817](#).

[Naar inhoudsopgave](#)

Ambtenarenrecht

JnB 2023, 395

MK CRvB, 02-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:809](#)

korpschef van politie.

Richtlijn 2003/88/EG van het Europees Parlement en de Raad van 4 november 2003 betreffende een aantal aspecten van de organisatie van de arbeidstijd (Richtlijn)

Regeling voorzieningen hondengeleiders politie (Regeling)

AMBTENARENRECHT. NABETALING VAKANTIELOON. Arrest Williams, HvJEU, 15 september 2011, C-155/10, [ECLI:EU:C:2011:588](#). Noch uit de Richtlijn, noch uit de rechtspraak van het Hof volgt dat compensatie in tijd moet worden aangemerkt als loon waarop de werknemer recht heeft gedurende zijn jaarlijkse vakantie in de zin van artikel 7 van de Richtlijn. Geen strijd met het gelijkheidsbeginsel.

2.3. [...]. De korpschef stelt dat de compensatie in tijd voor de permanente verantwoordelijkheid voor de diensthond geen deel uitmaakt van de maandelijkse bezoldiging en daarmee ook niet van het bedrag waarop recht bestaat tijdens vakantie. Richtlijn 2003/88/EG (Richtlijn) voorziet hier niet in. [...]

4.3.1. Appellanten betogen ook in hoger beroep dat de compensatie in tijd onderdeel vormt van het loon als bedoeld in de Richtlijn. Zij wijzen erop dat de compensatie in tijd op geld waardeerbaar is. Zij hebben daarom ook tijdens de vakantie recht op deze compensatie.

4.3.2. Dit betoog slaagt niet. Met de rechtbank is de Raad van oordeel dat uit de Richtlijn, noch uit de rechtspraak van het Hof volgt dat compensatie in tijd moet worden aangemerkt als loon waarop de werknemer recht heeft gedurende zijn jaarlijkse vakantie in de zin van artikel 7 van de Richtlijn. De Raad verwijst hierbij in het bijzonder naar het in 2.2 genoemde arrest Williams, waar het Hof in punt 24 heeft geoordeeld dat elke last die intrinsiek samenhangt met de uitvoering van de taken die de werknemer zijn opgedragen in zijn arbeidsovereenkomst en waarvoor hij een financiële vergoeding ontvangt, noodzakelijkerwijs deel moet uitmaken van het bedrag waarop de werknemer recht heeft gedurende zijn jaarlijkse vakantie.

4.3.3. Onder verwijzing naar 4.2 staat vast dat het hier gaat om een last die intrinsiek samenhangt tussen enerzijds de taken die appellanten zijn opgedragen en anderzijds de compensatie die zij daarvoor ontvangen. Nu appellanten compensatie in tijd krijgen is echter geen sprake van een financiële vergoeding en wordt de compensatie dus niet aangemerkt als loon in de zin van de Richtlijn, waarop zij gedurende hun vakantie recht hebben op grond van artikel 7 van de Richtlijn.

4.3.4. Dat de compensatie in tijd op geld waardeerbaar is, leidt de Raad niet tot een ander oordeel. Er is geen enkele steun te vinden voor het standpunt van appellanten dat compensatie in tijd tijdens de vakantieperiode van appellanten zou moeten worden berekend in geld of moet worden omgezet in compensatie in geld, met als enige doel dat de compensatie een financiële vergoeding wordt en daarmee tot het loon in de zin van artikel 7 van de Richtlijn zou behoren.

4.3.5. Voor het stellen van prejudiciële vragen ziet de Raad geen aanleiding, omdat hier – mede gezien de rechtspraak van het Hof – redelijkerwijs geen twijfel bestaat over de uitleg van artikel 7 van de Richtlijn.

Geen sprake van strijd met het gelijkheidsbeginsel [...]

4.5. [...] Anders dan de letterlijke tekst van de Regeling doet vermoeden, hebben hondengeleiders in de praktijk een zekere mate van keuzevrijheid om de compensatie voor de verzorging van hun diensthond in geld of in tijd te verkrijgen. Dat appellanten deze keuzevrijheid ook hebben, staat tussen partijen niet ter discussie, zodat de Raad hiervan uitgaat. Appellanten hebben ervoor gekozen de compensatie in tijd te ontvangen, terwijl anderen hebben gekozen de compensatie in geld te ontvangen. Dit betekent dat geen sprake is van een gelijke situatie die ongelijk wordt behandeld en dat er dus geen strijd met het gelijkheidsbeginsel is.

JnB 2023, 396

MK CRvB, 04-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:850](#)

staatssecretaris van Defensie.

Veteranenwet

Besluit aanvullende arbeidsongeschiktheids- en invaliditeitsvoorzieningen militairen (Besluit) 21a
Regeling voorzieningen bij vredes- en humanitaire acties (VVHO)

MILITAIR AMBTENARENRECHT. REGELING ERESCHULD. VUURWERKRAMP ENSCHEDE. De Raad kan de uitleg van de staatssecretaris volgen dat onder het begrip crisisbeheersingsoperatie als bedoeld in artikel 21a van het Besluit alleen de bedoelde internationale missies zijn te begrijpen. Het voorgaande wordt niet anders doordat in 2014 is besloten om aan de militairen die waren betrokken bij de beëindiging van de gijzelingsacties in 1977 bij wijze van hoge uitzondering de veteranenstatus toe te kennen, ook al ging het hier niet om een internationale missie. Geen strijd met gelijkheidsbeginsel. Aangevallen uitspraak bevestigd.

[Naar inhoudsopgave](#)

Ziekte en arbeidsongeschiktheid

JnB 2023, 397

MK CRvB, 26-04-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:768](#)

Raad van bestuur van het Uvw.

Burgerlijk Wetboek (BW) 7:670, 7:673, 7:673e

COMPENSATIE TRANSITIEVERGOEDING. VASTSTELLINGSOVEREENKOMST. Om voor compensatie in aanmerking te komen moet zowel in de situatie van een arbeidsovereenkomst voor onbepaalde tijd als in de situatie van een arbeidsovereenkomst voor bepaalde tijd zijn voldaan aan de voorwaarde dat de arbeidsovereenkomst is geëindigd na de periode van ten minste twee jaar van het opzegverbod tijdens ziekte. Dat de wetgever aanleiding heeft gezien om hierop een uitzondering te maken voor een arbeidsovereenkomst die vóór 1 januari 2020 is gesloten en van rechtswege is geëindigd vóór het verstrijken van de tweejaarstermijn van het opzegverbod tijdens ziekte, leidt niet tot het oordeel dat van een ongerechtvaardigd onderscheid kan worden gesproken. De wetgever heeft voor het invoeren van deze tijdelijke

overgangsbepaling reden gezien omdat de werkgever in de bedoelde situatie geen rekening heeft kunnen houden met de gevolgen van het vervallen van de referteperiode. In het geval van appellante is van die omstandigheid geen sprake, zodat niet kan worden gezegd dat sprake is van een overduidelijke onevenredigheid bij de ongelijke behandeling van appellante.

[Naar inhoudsopgave](#)

Bijstand

JnB 2023, 398

Rechtbank Den Haag, 12-04-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:5288](#)

dagelijks bestuur van de Intergemeentelijke Sociale Dienst Bollenstreek (ISD).

Participatiewet (Pw) 15, 16, 35

PARTICIPATIEWET. TEN ONRECHTE AFWIJZING BIJZONDERE BIJSTAND KOSTEN THUISKWEKINSTALLATIE MEDICINALE CANNABIS. Gelet op de medische informatie komt de rechtbank in dit specifieke geval tot het oordeel dat sprake is van dringende redenen zoals bedoeld in artikel 16, eerste lid, van de Pw. Uit de medische informatie blijkt duidelijk dat sprake is van een acute noodsituatie. Eiser komt in aanmerking voor de gevraagde bijzondere bijstand voor de kosten van een thuisweekinstallatie voor medicinale cannabis voor eigen gebruik. Gegrond beroep.

JnB 2023, 399

Rechtbank Noord-Holland, 17-04-2023, [ECLI:NL:RBNHO:2023:3724](#)

college van burgemeester en wethouders van Stede Broec, verweerder.

Participatiewet (PW) 16

PARTICIPATIEWET. AFWIJZING BIJZONDERE BIJSTAND KOSTEN VAN MEDICINALE CANNABIS EN CBD-OLIE TERECHT. Verweerder heeft op goede gronden de aanvraag voor bijzondere bijstand geweigerd, omdat geen sprake is van dringende redenen in de zin van artikel 16 van de Participatiewet. Van een acute noodsituatie is geen sprake gelet op het deskundigenbericht. Een dergelijke situatie of ernstig letsel zal ook niet optreden indien eiseres geen medicinale cannabis kan gebruiken. Ook zijn er nog andere behandelingsmogelijkheden die bij eiseres nog niet zijn geprobeerd. Bovendien is de vraag of de pijn die eiseres ervaart alleen door artritis psoriatica wordt veroorzaakt. Er lijkt volgens de deskundige dan ook sprake te zijn van een comorbide chronisch pijnsyndroom, waar extra aandacht aan gegeven kan worden met een intensief multidisciplinair revalidatietraject, waarbij ook aandacht is voor een psychologische insteek, mede gezien de sociale voorgeschiedenis van eiseres. Ongegrond beroep.

[Naar inhoudsopgave](#)

Volksverzekeringen

JnB 2023, 400

MK CRvB, 04-05-2023, [ECLI:NL:CRVB:2023:851](#)

Raad van bestuur van de Svb.

Verordening (EG) nr. 883/2004

Algemene Kinderbijslagwet (AKW) 2

KINDERBIJSLAG. TERECHTE HERZIENING EN TERUGVORDERING. I.C. GEEN DUURZAME BAND VAN PERSOONLIJKE AARD MET NEDERLAND. Appellante heeft in de periode in geding in het Caribisch gebied verbleven en gewerkt. Nu er geen sprake is geweest van een grensoverschrijdende situatie tussen EU-lidstaten vindt, Vo 883/2004 geen toepassing. Appellante wordt niet gevolgd in haar standpunt dat zij ingezetene is gebleven van Nederland omdat de thuishaven van het schip in Nederland was. De formele thuishaven en de vlag waaronder het schip vaart zijn niet doorslaggevend. Nu het schip in september 2009 Nederland meteen heeft verlaten en het schip sindsdien steeds in het Caribisch gebied is gebleven, is naar het oordeel van de Raad de thuishaven van het schip na het eerste jaar van vertrek in ieder geval niet meer in Nederland geweest. Het voorgaande betekent dat appellante terecht vanaf het vierde kwartaal van 2010 niet meer als ingezetene in de zin van artikel 2 van de AKW is aangemerkt en zij vanaf het vierde kwartaal 2010 geen recht op kinderbijslag had.

[Naar inhoudsopgave](#)

Sociale zekerheid overig

JnB 2023, 401

MK Rechtbank Midden-Nederland, 02-05-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:2046](#)

Zilveren Kruis Zorgkantoor.

Wet langdurige zorg (Wlz)

WLZ. INTREKKING EN TERUGVORDERING. KWETSBAARHEID EN GOEDE TROUW BUDGETHOUDER. DE RECHTBANK HANDHAFT – IN AFWIJKING VAN DE LIJN VAN DE CRVB – DE NIEUWE LIJN VAN 2022. Hoewel de rechtbank volledig onderschrijft dat het de verantwoordelijkheid van de wetgever is om problemen die door de uitvoering van wetgeving kunnen ontstaan, op te lossen, blijft de rechtbank erbij dat het juist de taak van de bestuursrechter is om binnen de ruimte die de wet daarvoor geeft rechtsbescherming te bieden.

29. Met de uitspraken van 11 februari 2022 [[ECLI:NL:RBMNE:2022:477](#), [ECLI:NL:RBMNE:2022:478](#) en [ECLI:NL:RBMNE:2022:479](#)] heeft deze rechtbank een nieuwe lijn ingezet (hierna: de nieuwe lijn). De rechtbank heeft geoordeeld dat in een procedure over de lagere vaststelling/intrekking en terugvordering van een pgb bij de bestuursrechter ruimte moet zijn om gewicht toe te kennen aan de kwetsbaarheid en de goede trouw van de budgethouder. Die ruimte moet worden gezocht in de toetsing door de bestuursrechter van de vraag of de belangenafweging door het zorgkantoor die tot een lagere vaststelling en terugvordering van een pgb heeft geleid, een evenredige uitkomst oplevert. [...]

Afwijken van de oude lijn noodzakelijk

49. De rechtbank wijkt voor deze gevallen af van de rechtspraak van de CRvB, omdat het wenselijk is dat kwetsbare budgethouders die op een gewaarborgde hulp vertrouwen, bescherming krijgen tegen vorderingen die zeer ingrijpend kunnen zijn. [...].

De CRvB handhaaft zijn oude lijn *uitspraak van de CRvB 23 november 2022*,

[ECLI:NL:CRVB:2022:2460](#). [...]

31. Uit de hiervoor weergegeven dragende overwegingen van de uitspraak van de CRvB blijkt dat hij geen aanleiding ziet om af te wijken van zijn vaste rechtspraak.

32. Hieronder legt de rechtbank uit waarom zij de nieuwe lijn desondanks handhaaft en betreft daarbij de hiervoor geciteerde overwegingen van de CRvB.

De rechtbank handhaaft de nieuwe lijn

33. De CRvB houdt dus vast aan zijn vaste rechtspraak dat de bescherming van de budgethouder te goede trouw behoort plaats te vinden bij de invordering (en dus bij de civiele rechter). [...]. In de uitspraken van 11 februari 2022 is er immers op gewezen dat het zorgkantoor een derde, waaronder een gewaarborgde hulp, zelfstandig kan aanspreken in een civiele procedure en dat het daarvoor niet nodig is dat het daartoe jegens een budgethouder een besluit neemt tot het lager vaststellen en terugvorderen van het pgb. [...]. Daarbij heeft de rechtbank erop gewezen dat het zorgkantoor de budgethouder ook niet langer vraagt om diens – gestelde – vorderingen die door de besluitvorming zijn ontstaan aan het zorgkantoor te cederen, omdat het zorgkantoor ook zonder een cessie een zelfstandige civielrechtelijke vordering jegens een zorgverlener of de gewaarborgde hulp kan instellen. De CRvB gaat op deze motivering in zijn uitspraak evenwel niet in, waardoor niet duidelijk is welke nadelige gevolgen voor de civielrechtelijke verhaalsmogelijkheden van het zorgkantoor worden bedoeld. De enkele overweging van de CRvB dat hiervan sprake is, kan de rechtbank in het licht van haar uitgebreide motivering dan ook niet overtuigen, zodat zij op dit punt bij haar eerdere oordeel blijft. [...].

36. De rechtbank overweegt dat [...] blijkt dat ook het huidige kabinet de door de rechtbank eerder geschetste zwakke plek ziet in de regeling van de gewaarborgde hulp, en dat de vraag of hier wat mee moet gebeuren nog in de verkenningsfase is. Hoewel de rechtbank volledig onderschrijft dat het de verantwoordelijkheid van de wetgever is om problemen die door de uitvoering van wetgeving kunnen ontstaan, op te lossen, blijft de rechtbank erbij dat het juist de taak van de bestuursrechter is om binnen de ruimte die de wet daarvoor geeft rechtsbescherming te bieden. De enkele overweging van de CRvB dat dit niet kan zolang de wetgever dat niet heeft geregeld, vindt de rechtbank in het licht van het voorgaande niet overtuigend. Ook bij de huidige stand van zaken oordeelt de rechtbank dat de rechter bescherming moet bieden in afwachting van de stappen die de wetgever zet. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Bestuursrecht overig

Algemene verordening gegevensbescherming

JnB 2023, 402

Rechtbank Gelderland, 21-04-2023, [ECLI:NL:RBGEL:2023:2267](#)

Belastingdienst/Toeslagen, verweerder.

Algemene verordening gegevensbescherming (hierna: AVG) 15

AVG. I.c. valt het niet op tijd verstrekken van het persoonlijk dossier van eiseres niet onder het niet op tijd nemen van een besluit. Eiseres heeft de dienst verzocht om haar persoonlijk dossier te verstrekken. De beslissing op dat verzoek houdt in dat het persoonlijk dossier wel of niet wordt verstrekt. Met die beslissing treedt geen rechtsgevolg in, het leidt alleen maar tot feitelijk handelen. Artikel 15 van de AVG regelt het recht om inzage te verkrijgen in (de verwerking van) persoonsgegevens en informatie over die persoonsgegevens. Het verzoek van eiseres was echter niet gericht op inzage in (de verwerking van) persoonsgegevens. Eiseres wil verstrekking van het gehele persoonlijk dossier en dat is niet hetzelfde.

[Naar inhoudsopgave](#)

Belastingdienst-Toeslagen

JnB 2023, 403

ABRS 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1725](#)

Belastingdienst/Toeslagen.

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir) oud 3 lid 2 aanhef en onder e

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. TOESLAGPARTNER. UITZONDERINGSREGEL HUUR. De vereiste schriftelijke huurovereenkomst kan ook betrekking hebben op een periode voorafgaand aan het ondertekenen daarvan, waarin de huur op basis van mondelinge afspraken plaatsvond. De tekst van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Awir oud staat daaraan niet in de weg. Verwijzing naar ABRS 01-09-2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1959](#) en 24-04-2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1344](#). EVENREDIGHEID. WET IN FORMELE ZIN. Toepassing van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Awir oud is in het geval van [appellante] niet zozeer in strijd met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege moet blijven.

[...] 1. Met ingang van 12 juni 1996 staan [appellante] en haar moeder in de basisregistratie personen (hierna: brp) ingeschreven op het adres [locatie] in Hoofddorp. Omdat op 26 oktober 2018 de dochter van [appellante] is geboren en met ingang van haar geboortedatum ook in de brp is ingeschreven op hetzelfde adres, heeft de Belastingdienst/Toeslagen de moeder over de jaren 2018, 2019 en 2020 aangemerkt als toeslagpartner van [appellante]. Daaraan heeft de Belastingdienst/Toeslagen ten grondslag gelegd dat [appellante] niet valt onder de uitzondering die is opgenomen in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen, met de tekst van vóór 1 januari 2021, omdat toen de besluiten werden genomen (hierna: de Awir oud).

[...] Is sprake van de uitzonderingsregel huur op zakelijke gronden?

[...] 4.2. De Afdeling stelt vast dat [appellante] een schriftelijke huurovereenkomst gedateerd op 16 april 2021 heeft overgelegd waarin staat dat [appellante] met ingang van 1 september 2008 een kamer van haar moeder huurt. De kale huurprijs is hierin vastgesteld op € 300,00, maandelijks te voldoen door overmaking op de bankrekening van haar moeder. De rechtbank heeft, onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 1 september 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1959](#), onder 4.2, terecht overwogen dat de vereiste schriftelijke huurovereenkomst ook betrekking kan hebben op een periode voorafgaand aan het ondertekenen daarvan, waarin de huur op basis van mondelinge afspraken plaatsvond. Naar het oordeel van de Afdeling staat de tekst van artikel 3, tweede lid,

aanhef en onder e, van de Awir oud daaraan niet in de weg (vergelijk ook de uitspraak van de Afdeling van 24 april 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1344](#), onder 4.3). Het staat de Belastingdienst/Toeslagen vrij [appellante] te vragen het bestaan van eerdere afspraken aannemelijk te maken aan de hand van bewijsmiddelen - zoals bijvoorbeeld bewijs van betaling van huur - waaruit kan worden afgeleid dat de onderhuurrelatie voorafgaand aan het ondertekenen van de schriftelijke overeenkomst al bestond.

[...] Evenredigheid

[...] 6.2. Artikel 3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Awir oud is dwingend geformuleerd. De tekst is helder en laat geen ruimte voor de Belastingdienst/Toeslagen om een uitzondering op partnerschap aan te nemen als er geen zakelijke huurovereenkomst is. De Awir is bovendien een wet in formele zin. Gelet op de uitspraak van de Afdeling van 1 maart 2023, [ECLI:NL:RVS:2023:772](#), onder 9.6 en 9.10, kan de uitzonderingsregel in artikel 3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Awir oud daarom niet worden getoetst aan artikel 3:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht en aan het evenredigheidsbeginsel. Onder 9.11 van de uitspraak van 1 maart 2023 heeft de Afdeling uiteengezet dat aanleiding kan bestaan voor zogenoemde contra-legem toepassing van algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht. Dit is het geval indien zich bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever en deze omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven.

6.3. Naar het oordeel van de Afdeling is toepassing van artikel 3, tweede lid, aanhef en onder e, van de Awir oud in het geval van [appellante] niet zozeer in strijd met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege moet blijven. Gesteld noch gebleken is dat [appellante] in financiële problemen is geraakt en de Belastingdienst/Toeslagen biedt als dat gewenst is, een betalingsregeling aan. [...]

JnB 2023, 404

MK Rechtbank Midden-Nederland, 24-04-2023, [ECLI:NL:RBMNE:2023:1899](#)

Belastingdienst/Toeslagen, verweerder.

Algemene wet bestuursrecht (Awb) 1:3

Besluit betalen private schulden

Wet hersteloperatie toeslagen

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. HERSTELOPERATIE TOESLAGEN. BESLUIT.

EVENREDIGHEID. BELEID. WET IN FORMELE ZIN. Met het Besluit betalen private schulden heeft het kabinet de publieke taak om met een oplossing te komen voor private schulden van gedupeerde ouders bij de Belastingdienst/Toeslagen belegd. Er is sprake van een zeer bijzonder geval waarin een beslissing die is genomen op basis van een beleidsbesluit zonder publiekrechtelijke grondslag toch als besluit in de zin van de Awb moet worden aangemerkt. Het kabinet had de beleidsruimte om de eis van een notariële akte te stellen. De eis is inmiddels opgenomen in de Wet hersteloperatie toeslagen en daarmee in een wet in formele zin, waarbij geen sprake is van een niet door de wetgever verdisconteerde omstandigheid. Het grondwettelijk toetsingsverbod verbiedt toetsing van deze bepaling aan het evenredigheidsbeginsel.

[...] 6. Met de beslissing van [...] heeft de Belastingdienst/Toeslagen bepaald dat hij elf van de veertien schulden van eiseres aan de schuldeisers zal voldoen. De schuld aan haar schoonvader

wordt niet voldaan. Met het besluit van [...] heeft de Belastingdienst/Toeslagen het bezwaar van eiseres ongegrond verklaard. De Belastingdienst/Toeslagen voldoet de schuld aan de schoonvader niet omdat dit een informele schuld is die niet voor vergoeding in aanmerking komt, omdat de schuld niet in een notariële akte is vastgelegd. Bovendien geldt voor informele leningen dat in beginsel slechts achterstanden worden vergoed. Ook aan dat vereiste is niet voldaan.

[...] 10. De besluitvorming van de Belastingdienst/Toeslagen in deze zaak is gebaseerd op het Besluit betalen private schulden. Inmiddels is de Wet hersteloperatie toeslagen in werking getreden, die met terugwerkende kracht voorziet in een wettelijke grondslag van besluiten die op grond van het Besluit betalen private schulden zijn genomen. De eisen die aan de toepassing van het overnemen van private schulden worden gesteld, volgen daardoor nu uit een wet in formele zin. De rechtbank onderkent dat dit negatieve gevolgen kan hebben voor eiseres, vanwege de beperkingen die voor de rechter gelden bij het toetsen van een wet in formele zin. Om die reden en ten gunste van eiseres zal de rechtbank de besluitvorming eerst toetsen tegen de achtergrond van de regelgeving die gold ten tijde van die besluitvorming, vóór de inwerkingtreding van de Wet hersteloperatie toeslagen.

Vervolgens zal de rechtbank, eveneens ten gunste van eiseres, beoordelen of toetsing aan de huidige Wet hersteloperatie toeslagen haar in een betere positie kan brengen.

[...] Overnemen private schulden had geen publiekrechtelijke grondslag

[...] 15. De rechtbank komt tot de conclusie dat een beslissing van de Belastingdienst/Toeslagen om op basis van het Besluit betalen private schulden een schuld van een gedupeerde van de toeslagenaffaire af te lossen, geen publiekrechtelijke rechtshandeling is. Dat besluit en een daarop gebaseerde beslissing zijn immers niet op een publiekrechtelijke grondslag gebaseerd, omdat zij niet voortkomen uit een specifiek wettelijk voorschrift.

In dit bijzondere geval toch een besluit

16. Op de hoofdregel dat het bestuursorgaan de bevoegdheid tot het verrichten van die publiekrechtelijke rechtshandeling slechts kan ontleen aan een specifiek wettelijk voorschrift, bestaan uitzonderingen. In zeer bijzondere gevallen kan een beslissing van een bestuursorgaan, die wordt genomen in het kader van een aan dat bestuursorgaan toegekende publieke taak, die niet op een specifieke bevoegdheidstoekennende publiekrechtelijke grondslag berust, toch als een besluit in de zin van de Awb worden aangemerkt.³

17. De rechtbank oordeelt dat deze uitzondering zich hier voordoet. Met het Besluit betalen private schulden heeft het kabinet een speciale voorziening getroffen om gedupeerde ouders en hun toeslagpartners te compenseren voor het onrecht dat hen is aangedaan, door met een oplossing te komen voor private schulden. Daarbij heeft de staatssecretaris goedgekeurd dat de Belastingdienst/Toeslagen daarover beslissingen neemt, waarmee de publieke taak om zich in te spannen om gedupeerden van de toeslagenaffaire herstel te bieden bij dit bestuursorgaan is belegd. Een beslissing over het overnemen van private schulden houdt in dit bijzondere geval een publiekrechtelijke rechtshandeling in. Het rechtsgevolg van een positieve beslissing is dat een private schuld van een gedupeerde wordt verkleind of teniet gaat.⁴

18. De rechtbank merkt een beslissing om over het betalen van een private schuld die wordt genomen op grond van het Besluit betalen private schulden daarom toch aan als een besluit in de zin van artikel 1:3, eerste lid, van de Awb. Het is ook een beschikking als bedoeld in artikel 1:3, tweede lid, van de Awb, en daarom is ook de negatieve beslissing een beschikking en daarmee een besluit. Tegen zo'n besluit staat bezwaar open bij de Belastingdienst/Toeslagen. Het bezwaar van eiseres is daarom door de Belastingdienst/Toeslagen terecht ontvankelijk geacht en inhoudelijk

beoordeeld. De bestuursrechter kan vervolgens aan de hand van de beroepsgronden kennis nemen van en oordelen over die inhoudelijke beoordeling.

Het beleid in het Besluit betalen private schulden was niet onevenredig

[...] 22. De rechtbank komt tot de conclusie dat de eis van het bestaan van een notariële akte in het Besluit betalen private schulden niet onevenredig is en dat de Belastingdienst/Toeslagen die eis ook in het geval van eiseres heeft mogen stellen. De Belastingdienst/Toeslagen heeft zich bij zijn besluitvorming mogen baseren op het beleid uit het Besluit betalen private schulden.

Eis van notariële akte is bewust in de wet opgenomen

[...] 24. De eis van een notariële akte, die eerder als beleid in het Besluit betalen private schulden was opgenomen, is nu dus vervat in een wet in formele zin. Deze bepaling mag de rechtbank niet aan het evenredigheidsbeginsel of andere algemene rechtsbeginselen toetsen. In artikel 120 van de Grondwet is bepaald dat de rechter niet treedt in de beoordeling van de grondwettigheid van wetten en verdragen en in de rechtspraak is recent nogmaals bevestigd dat dit toetsingsverbod ook inhoudt dat de rechter een wet in formele zin niet mag toetsen aan algemene rechtsbeginselen. Uit deze rechtspraak volgt ook dat er aanleiding kan bestaan om tot een andere uitkomst te komen dan waartoe toepassing van de wettelijke bepaling leidt, als sprake is van bijzondere omstandigheden die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever. Dat is het geval als die niet verdisconteerde bijzondere omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven.⁶

25. De rechtbank oordeelt dat deze bijzondere omstandigheden zich in dit geval niet voordoen, omdat de wetgever juist bewust heeft gekozen voor het stellen van de eis van een notariële akte in de Wet hersteloperatie toeslagen. Bij de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel in de Tweede Kamer is een motie ingediend waarin wordt geconstateerd dat informele schulden niet in aanmerking komen voor overname omdat die niet in een notariële akte zijn vastgelegd en waarin de regering wordt verzocht om met voorstellen te komen om ook die schulden terug te betalen.⁷ Deze motie is ingetrokken. Bij de behandeling in de Eerste Kamer is vervolgens een motie ingediend waarin de regering wordt verzocht om met een regeling te komen waarbij het mogelijk wordt om ook op een andere manier dan een notariële akte bewijs te leveren van door ouders aangegane informele leningen.⁸ Deze motie is aangenomen. De Tweede Kamer en de Eerste Kamer hebben het wetsvoorstel aangenomen zonder dat de eis van een notariële akte is aangepast. Daaruit moet worden afgeleid dat er op het punt van de eis van de notariële akte geen sprake is van een omstandigheid die niet of niet ten volle is verdisconteerd in de afweging van de wetgever. Uit de opvolging die aan de motie van de Eerste Kamer is gegeven volgt bovendien dat het niet te verwachten is dat de wettelijke eis alsnog zal komen te vervallen en dat er alternatieve mogelijkheden worden geïntroduceerd als bewijslast van informele leningen.⁹

26. De rechtbank komt tot de conclusie dat ook bij toepassing van de Wet hersteloperatie toeslagen de eis van een notariële akte aan eiseres mag worden gesteld. [...]

Zie ook de samenvatting van deze uitspraak onder het kopje "Algemeen bestuursrecht" (JnB 2023, 383).

JnB 2023, 405

MK Rechtbank Overijssel (civiel), 25-04-2023, [ECLI:NL:RBOVE:2023:1459](#)

Staat der Nederlanden.

Algemene wet inkomensafhankelijke regelingen (Awir)

Wet kinderopvang (Wko)

BELASTINGDIENST/TOESLAGEN. KINDEROPVANGTOESLAG. De rechtbank Overijssel oordeelt dat de Staat onrechtmatig handelde tegen twee gedupeerde ouders van de toeslagenaffaire. De Staat hield bij de vaststellingsbesluiten en de terugvorderingsbesluiten over de jaren 2008 tot en met 2015 geen rekening met het evenredigheidsbeginsel. De Staat is aansprakelijk voor de schade die daardoor voor de twee gedupeerde ouders ontstond. De rechtbank wijst de vordering over 2005 en 2006 af.

Bij dit vonnis is een [nieuwsbericht](#) ("Staat handelde onrechtmatig tegen 2 gedupeerde ouders toeslagenaffaire") uitgebracht.

Zie in gelijke zin het vonnis van de Rechtbank Rotterdam (civiel) van 26-04-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:3475](#). Ook bij dit vonnis is een [nieuwsbericht](#) ("Overheid behandelde toeslagouders onrechtmatig") uitgebracht.

[Naar inhoudsopgave](#)

Huisvesting

JnB 2023, 406

MK ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1836](#)

college van burgemeester en wethouders van Amsterdam.

Huisvestingswet (Hw) 21 lid 1 aanhef en onder c

Verordening van de gemeenteraad van de gemeente Amsterdam houdende regels omtrent wonen

Huisvestingsverordening 2016 (Hvv)

Beleidsregel wijzigen van de woonruimtevoorraad

HUISVESTING. OMZETTING. BOETE. Dat de onderhavige situatie moet worden aangemerkt als omzetting, en niet als inwoning, is in de Beleidsregel niet helder omschreven. Gelet daarop is geen sprake van overtreding van een verbod tot omzetting waarvan de inhoud tevoren duidelijk was omschreven, noch in de regelgeving, noch in een wetsinterpreterende beleidsregel. Het toch opleggen van een boete in dit geval verdraagt zich niet met artikel 5:4, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht, dat bepaalt dat een bestuurlijke sanctie slechts wordt opgelegd indien de overtreding bij of krachtens een aan de gedraging voorafgaand wettelijk voorschrift is omschreven. Gegrond hoger beroep.

JnB 2023, 407

MK ABRS, 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1720](#)

college van burgemeester en wethouders van Purmerend.

Huisvestingswet 2014 (Hw) 1, 21

Huisvestingsverordening Purmerend 2018 (Hv)

HUISVESTING. WONINGVORMINGSVERGUNNING. De vergunningplicht van artikel 21, eerste lid, onder d, van de Hw is alleen van toepassing op woonruimten. I.c. had [appellant] zijn pand eerder onttrokken aan de bestemming tot bewoning door dit als kantoor te gebruiken. Hij had

daar als eigenaar geen vergunning voor nodig op grond van de Huisvestingswet. Dit betekent dat hij later geen woningvormingsvergunning nodig had voor het vormen van de drie woonruimten. Het college had zijn aanvraag daarom moeten afwijzen, in plaats van inwilligen.

[...] Bij besluit van [...] heeft het college een vergunning verleend voor het vormen van vier zelfstandige woonruimten op het adres [locatie] in Purmerend.

[...] 7.2. De vergunningplicht van artikel 21, eerste lid, onder d, van de Hw is alleen van toepassing op woonruimten. De vraag is of het deel van de woonruimte dat in de bouwvergunning uit 2007 was bestemd als woonruimte, op het moment van de aanvraag nog steeds als woonruimte moest worden aangemerkt. De Afdeling beantwoordt die vraag ontkennend. Dit licht ze als volgt toe.

7.3. In artikel 1, onder l, sub 1, van de Hw is woonruimte gedefinieerd als een besloten ruimte die, al dan niet tezamen met een of meer andere ruimten, bestemd of geschikt is voor bewoning door een huishouden.

Of een ruimte bestemd is om in te wonen, moet worden beoordeeld aan de hand van objectieve maatstaven, waarbij het feitelijk gebruik niet doorslaggevend is. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 31 maart 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:666](#). Als een ruimte in het verleden was bestemd voor bewoning, kan deze daaraan inmiddels onttrokken zijn. Dit is onder meer het geval als deze ruimte gebruikt wordt als kantoor. Dat volgt uit het eerste lid, onder a, van artikel 21 van de Hw.

Of een ruimte geschikt is om in te wonen, moet worden beoordeeld aan de hand van de feitelijke situatie. Vergelijk de uitspraak van de Afdeling van 19 oktober 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3011](#).

7.4. [appellant] heeft voldoende onderbouwd dat het gehele pand op het moment van de aanvraag al lange tijd als kantoor in gebruik was. [...] De conclusie is dat het gehele pand niet meer bestemd en niet meer geschikt was om in te wonen.

Dat [appellant] in zijn aanvraag en in de brief naar omwonenden heeft verklaard dat een deel van het pand als kantoor in gebruik was en een deel leeg stond, was naar eigen zeggen omdat hij niet wist of de wijze waarop hij gebruik maakte van het pand was toegestaan. Hoewel daardoor de wijze waarop het college de aanvraag heeft behandeld te verklaren is, leidt dit niet tot een ander oordeel over de bestemming en geschiktheid van de woning.

7.5. Het betoog slaagt. [appellant] had zijn pand eerder onttrokken aan de bestemming tot bewoning door dit als kantoor te gebruiken. Hij had daar als eigenaar geen vergunning voor nodig op grond van de Huisvestingswet. Dit betekent dat hij later geen woningvormingsvergunning nodig had voor het vormen van de drie woonruimten. Het college had zijn aanvraag daarom moeten afwijzen, in plaats van inwilligen. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wegenverkeerswet

JnB 2023, 408

Rechtbank Den Haag 06-04-3023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:6430](#)

algemeen directeur van het Centraal Bureau Rijvaardigheidsbewijzen, verweerder.

Wegenverkeerswet 1994 132 lid 2

Regeling maatregelen rijvaardigheid en geschiktheid 2011 (Regeling) 24, 25 lid 3, lid 4

WEGENVERKEERSWET 1994. ONGELDIGVERKLARING RIJBEWIJS. NIET BETALEN

OPLEGGINGSKOSTEN ONDERZOEK. EVENREDIGHEID. WET IN FORMELE ZIN. I.c. wordt

geoordeeld dat zich geen bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn

verdisconteerd in de afweging van de wetgever. Er wordt geen grond of ruimte gezien om artikel 132, tweede lid, van de Wvw buiten toepassing te laten wegens de door eiser gestelde strijd met het evenredigheidsbeginsel.

[...] 1. Eiser is aangehouden omdat hij met te veel alcohol op auto reed. Eiser krijgt daarom een onderzoek naar zijn alcoholgebruik opgelegd. Omdat eiser de opleggingskosten van het onderzoek niet tijdig heeft betaald, heeft verweerder zijn rijbewijs op [...] ongeldig verklaard.

[...] 9. De rechtbank overweegt verder dat de toepassing van artikel 132, tweede lid, van de Wvw niet kan worden getoetst aan het evenredigheidsbeginsel, zoals bepaald in artikel 3:4, tweede lid, van de Awb. Reden hiervoor is de onder rechtsoverweging 7 genoemde dwingende formulering van artikel 132, tweede lid, van de Wvw. Het toetsingsverbod uit artikel 120 van de Grondwet staat ook de toetsing in de weg van artikel 132, tweede lid, van de Wvw aan de algemene rechtsbeginselen en (ander) ongeschreven recht omdat de Wvw een wet in formele zin is.³

10. Als bijzondere omstandigheden zicht voordoen kan aanleiding bestaan voor een zogenoemde contra-legen toepassing van algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht. Dit is het geval indien zich bijzondere omstandigheden voordoen die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever en deze omstandigheden de toepassing van de wettelijke bepaling zozeer in strijd doen zijn met algemene rechtsbeginselen of (ander) ongeschreven recht dat die toepassing achterwege moet blijven.⁴

11. Naar het oordeel van de rechtbank doen zich in dit geval geen bijzondere omstandigheden voor die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever. Uit de wetsgeschiedenis bij het invoering van de Wvw blijkt namelijk dat de wetgever heeft willen voorkomen dat een rijbewijs houder zich aan de hem opgelegde educatieve maatregel onttrekt door betaling van de kosten alsmaar uit te stellen.⁵ Daarom is destijds opgenomen dat het niet betalen van de aan de educatieve maatregel verbonden kosten binnen de vastgestelde termijn is aan te merken als het niet verlenen van de vereiste medewerking. Bij de wijziging van artikel 132, tweede lid, van de Wvw van 1 januari 2009 heeft de wetgever - verwijzend naar de regeling over de betaling van de kosten bij de educatieve maatregel - een soortgelijke regeling opgenomen voor het onderzoek naar de rijgeschiktheid. Het niet (tijdig) betalen van de kosten wordt sinds die tijd op grond van artikel 132, tweede lid, Wvw, aangemerkt als het niet verlenen van de vereiste medewerking aan het onderzoek.⁶ De essentie van artikel 132, tweede lid, van de Wvw, welk artikel sindsdien op dit punt niet is gewijzigd, is dus dat het niet (tijdig) betalen van de kosten tot gevolg heeft dat verweerder het rijbewijs ongeldig moet verklaren. Deze essentie kan de wetgever niet zijn ontgaan, zodat moet worden aangenomen dat hij de gevolgen van toepassing van een dergelijke bepaling heeft bedoeld en voorzien. Dit wordt ook bevestigd door artikel 25, vierde lid, van de Regeling waaruit blijkt dat de betalingstermijn van vijf weken niet wordt verlengd. In dit geval doen zich naar het oordeel van de rechtbank daarom geen bijzondere omstandigheden voor die niet of niet ten volle zijn verdisconteerd in de afweging van de wetgever. De rechtbank komt daarom niet toe aan de vraag of toepassing van artikel 132, tweede lid, van de Wvw zozeer in strijd komt met het evenredigheidsbeginsel dat die toepassing achterwege zou moeten blijven.

12. Het voorgaande betekent dat de rechtbank geen grond of ruimte ziet om artikel 132, tweede lid, van de Wvw buiten toepassing te laten wegens de door eiser gestelde strijd met het evenredigheidsbeginsel. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet op de kansspelen

JnB 2023, 409

MK ABRs, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1830](#)

burgemeester van Vlaardingen, appellanten.

Wet op de kansspelen (Wok) 30b lid

Verordening Speelautomaten Vlaardingen 2008 (Verordening 2008)

Verordening Speelautomaten Vlaardingen 2017 (Verordening 2017)

WET OP DE KANSSPELEN. SCHAARSE VERGUNNING. VERBINDENDHEID VERORDENING.

Vergunning speelautomatenhal met 200 kansspelautomaten. Alleen strijd met het motiveringsbeginsel kan nog niet leiden tot onverbindendheid van een algemeen verbindend voorschrift. Als de bestuursrechter als gevolg van een gebrekkige motivering van het voorschrift niet kan beoordelen of er strijd is met hogere regelgeving, de algemene rechtsbeginselen of het evenredigheidsbeginsel, dan kan hij het voorschrift buiten toepassing laten en een daarop gebaseerd besluit vernietigen. Verwijzing naar ABRs 23-06-2021 [ECLI:NL:RVS:2021:1336](#).

AANVRAAGTERMIJN. Voor het antwoord op de vraag of de lengte van de aanvraagtermijn redelijk is, is de positie waarin potentiële gegadigden ten tijde van de start van de aanvraagprocedure verkeren, niet van belang. Het gaat erom dat alle potentiële gegadigden gelijke kansen hebben om mee te dingen naar de exploitatievergunning. I.c. is geen sterke verbondenheid gecreëerd tussen het vergunningenregime voor de exploitatie en het ruimtelijke vergunningenregime. In zoverre werkt de besluitvorming over de omgevingsvergunning in deze zaak dan ook niet als verdeelinstrument bij de toedeling van een schaars recht.

[...] ii. De verbindendheid van de Verordening 2017.

[...] 5.2.1. De Verordening 2017 is een verordening in het kader van medebewind. Met deze verordening voert de gemeenteraad artikel 30c, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wok uit. Dat betekent dat met de Verordening 2017 geen andere belangen mogen worden behartigd dan die welke de Wok beoogt te behartigen. Zoals de burgemeester terecht in zijn hogerberoepsschrift stelt, kent de Wok als algemeen belang het beschermen en waarborgen van de openbare orde, veiligheid en zedelijkheid en de eisen die voortvloeien uit het verslavingspreventiebeleid (vgl. Kamerstukken II 1980/81, 16 481, nr. 3, blz. 7 en blz. 13). In artikel 2, vijfde lid, van de Verordening 2017 is bepaald dat een exploitatievergunning uitsluitend kan worden verleend voor een speelautomatenhal die onderdeel is van een breder amusementsbedrijf, met een combinatie van ontspanningsfaciliteiten en die daaraan ondersteunend is. De Afdeling dient de vraag te beantwoorden of met deze eis van een breder amusementsbedrijf belangen die de Wok voor ogen heeft, worden behartigd.

[...] 5.2.3. Anders dan de rechtbank heeft geoordeeld volgt uit de toelichting op de Verordening 2017 niet dat het doel van de eis van een breder amusementsbedrijf alleen maar is gelegen in een positieve bijdrage aan de aantrekkelijkheid van de Vlaardingse binnenstad. Zoals uit het hiervoor opgenomen deel maar ook uit andere delen van de toelichting volgt, heeft ook het woon- en leefklimaat een rol gespeeld bij de afweging van de gemeenteraad om de eis van een breder amusementsbedrijf te stellen. Op grond daarvan kan echter niet zonder meer, zoals de rechtbank heeft gedaan, worden geoordeeld dat de gemeenteraad met de eis van een breder amusementsbedrijf de kaders van de Wok te buiten is gegaan. Dat betekent evenwel nog niet dat de

uitspraak van de rechtbank daarom dient te worden vernietigd. Daarover overweegt de Afdeling het volgende.

[...] 5.2.5. De burgemeester heeft, in aanvulling op de toelichting op de Verordening 2017, toegelicht dat een speelautomatenhal de leefbaarheid in negatieve zin beïnvloedt. De eis om zo'n speelautomatenhal in te passen in een breder amusementsbedrijf staat volgens hem ten dienste aan het belang van de leefbaarheid, omdat een speelautomatenhal buiten een bredere recreatieve functie een te overheersend element wordt. Ter zitting van de Afdeling heeft de burgemeester nog eens benadrukt dat een dergelijk concept het juiste publiek trekt en in het belang van de openbare orde is. De combinatie van functies trekt een gemengd publiek dat een bepaalde mate van sociale controle met zich brengt, aldus de burgemeester. Naar het oordeel van de Afdeling heeft de gemeenteraad met de toelichting in zijn Verordening en de aanvullende toelichting van de burgemeester ter zitting evenwel nog onvoldoende gemotiveerd met bijvoorbeeld een onderzoek dat de eis van een breder amusementsbedrijf dienstig is aan de bescherming en waarborging van de openbare orde, veiligheid en zedelijkheid. De niet-onderbouwde stellingen in de toelichting van de Verordening 2017, bijvoorbeeld dat een breder amusementsbedrijf het juiste publiek trekt, zijn daarvoor niet genoeg. Dat betekent dat het voorschrift gebrekkig is gemotiveerd en daarom in strijd is met het motiveringsbeginsel.

5.2.6. Zoals uit de hiervoor onder 5.2.4 opgenomen rechtspraak volgt, kan alleen strijd met het motiveringsbeginsel evenwel nog niet leiden tot onverbindendheid van een algemeen verbindend voorschrift. Die motivering kan de gemeenteraad ook later nog geven (vgl. overweging 5.3.1 van de uitspraak van de Afdeling van 14 december 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3753](#) en overweging 4.2 van de uitspraak van 23 juni 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1336](#)). De rechtbank heeft dan ook ten onrechte geoordeeld dat aan de bepalingen uit de Verordening 2017 die zien op de eis van een breder amusementsbedrijf verbindende kracht moet worden ontzegd. Niettemin heeft de rechtbank het besluit op bezwaar van 22 maart 2019 terecht vernietigd. Als de bestuursrechter als gevolg van een gebrekkige motivering van het voorschrift niet kan beoordelen of er strijd is met hogere regelgeving, de algemene rechtsbeginselen of het evenredigheidsbeginsel, dan kan hij het voorschrift buiten toepassing laten en een daarop gebaseerd besluit vernietigen (vgl. overweging 5.3.1 van voormelde uitspraak van 14 december 2022 en overweging 5.1 van de uitspraak van 23 juni 2021, [ECLI:NL:RVS:2021:1336](#)).

[...] iv. De aanvraagtermijn

[...] 5.4.1. Zoals de Afdeling in haar uitspraak van 2 november 2016 [Red: [ECLI:NL:RVS:2016:2927](#)] heeft geoordeeld, moet het bestuur om gelijke kansen te realiseren een passende mate van openbaarheid verzekeren met betrekking tot de beschikbaarheid van de schaarse vergunning, de verdelingsprocedure, het aanvraagtijdvak en de toe te passen criteria. Het bestuur moet hierover tijdig voorafgaand aan de start van de aanvraagprocedure duidelijkheid scheppen, door informatie over deze aspecten bekend te maken via een zodanig medium dat potentiële gegadigden daarvan kennis kunnen nemen.

5.4.2. Voor het antwoord op de vraag of de lengte van de aanvraagtermijn redelijk is en of potentiële gegadigden daadwerkelijk de kans hebben om mee te dingen naar een vergunning, is, anders dan rechtbank heeft geoordeeld, de positie waarin potentiële gegadigden ten tijde van de start van de aanvraagprocedure verkeren, niet van belang. Het gaat erom dat alle potentiële gegadigden gelijke kansen hebben om mee te dingen naar de exploitatievergunning. Zoals de burgemeester terecht stelt, hoeft hij er niet voor te zorgen dat de (materiële) situatie voor alle potentiële gegadigden ten tijde van de start van de procedure gelijk is. Een ander oordeel zou betekenen dat de

aanvraagtermijn afhankelijk zou zijn van de situatie waarin een potentiële gegadigde verkeert ten tijde van de aanvraagprocedure en dat zou alsnog tot een ongelijk speelveld leiden. Ook heeft de rechtbank in deze zaak ten onrechte bij haar oordeel betrokken dat het college van burgemeester en wethouders van Vlaardingen voorafgaand aan de openstelling van de aanvraagprocedure niet kenbaar heeft gemaakt op welke locaties of onder welke voorwaarden het binnen de binnenstad eventueel ontheffing had willen verlenen van het bestemmingsplan. De burgemeester heeft zich in dit kader terecht op het standpunt gesteld dat de rechtbank ten onrechte een koppeling heeft gemaakt met een eventueel te verlenen omgevingsvergunning. Voor dit oordeel is van belang dat de in artikel 6 van de Verordening 2017 opgenomen weigeringsgronden van de exploitatievergunning niet samenhangen met de ruimtelijke regelgeving. Zodoende is geen sterke verbondenheid gecreëerd tussen het vergunningenregime voor de exploitatie en het ruimtelijke vergunningenregime. In zoverre werkt de besluitvorming over de omgevingsvergunning in deze zaak dan ook niet als verdeelinstrument bij de toedeling van een schaars recht, zoals dat wél het geval was in de uitspraak van de Afdeling van 27 september 2017, [ECLI:NL:RVS:2017:2611](#). Het voorgaande neemt echter niet weg dat de rechtbank terecht heeft geoordeeld dat de aanvraagtermijn van zes weken in dit geval te kort was. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet open overheid

JnB 2023, 410

Rechtbank Rotterdam, 25-04-2023, [ECLI:NL:RBROT:2023:3966](#)

college van Procureurs-Generaal, verweerder.

Wet open overheid (Woo) 4.1, 8.8

Wet justitiële en strafvorderlijke gegevens (Wjsg) 39f lid 1, 39n lid 1

Wetboek van Strafvordering 12f

WOO. BIJZONDERE OPENBAARHEIDSREGELING. I.c. wordt geoordeeld dat de Wjsg van toepassing is en toepassing van de Woo is uitgesloten. Op grond van de Bijlage bij artikel 8.8 van de Woo zijn de artikelen 3.1, 3.3, 4.1, 5.1, eerste, tweede en vijfde lid en 5.2 niet van toepassing voor zover de titels 2 tot en met 3b van de Wjsg gelden. Deze titels zien onder meer op de werking van justitiële en strafvorderlijke gegevens. Op grond van artikel 1, aanhef en onder b, van de Wjsg worden onder ‘strafvorderlijke gegevens’ verstaan: **persoonsgegevens of gegevens over een rechtspersoon die zijn verkregen in het kader van een strafvorderlijk onderzoek en die het openbaar ministerie in een strafdossier of langs geautomatiseerde weg in een gegevensbestand verwerkt. Een redelijke lezing van het begrip ‘strafvorderlijke gegevens’ brengt met zich mee dat ook de communicatie van verweerder over (de beslissing op) het verzoek om heropening van een strafzaak daaronder moet worden begrepen.**

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet politiegegevens

JnB 2023, 411

ABRS, 03-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1735](#)

korpschef van politie.

Wet politiegegevens (Wpg) 25, 27, 28

WET POLITIEGEGEVENS. WEIGERING INZAGE. BELANGENAFWEGING. Aan een weigering op grond van artikel 27, eerste lid, van de Wpg moet sinds 1 januari 2019 - als gevolg van een wijziging van voormeld artikel bij Wet van 17 oktober 2018 (Stb. 2018, 401) - een belangenafweging ten grondslag liggen. Verwijzing naar **ABRS 02-11-2022, [ECLI:NL:RVS:2022:3139](#)**. I.c. is het besluit van de korpschef genomen na deze wetswijziging. Het besluit is in strijd met artikel 3:46 van de Awb ondeugdelijk gemotiveerd en bevat in strijd met artikel 27, eerste lid, aanhef en onder b, van de Wpg geen belangenafweging.

[Naar inhoudsopgave](#)

Wet schadefonds geweldsmisdrijven

JnB 2023, 412

MK ABRS, 10-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1845](#)

Commissie Schadefonds Geweldsmisdrijven (CSG), appellante.

Wet schadefonds geweldsmisdrijven (Wsg) 3, 8 lid 1

WET SCHADEFONDS GEWELDSMIDRIJVEN. HARDHEIDSCLAUSULE. I.c. wordt geoordeeld dat de hardheidsclausule van artikel 8, eerste lid, van de Wsg niet beperkt is tot opzettelijk gepleegde geweldsmisdrijven en het in de eerste plaats aan de CSG is om te beoordelen of toepassing wordt gegeven aan de hardheidsclausule. De bestuursrechter kan toetsen of het bestuursorgaan op toereikende gronden heeft besloten om al dan niet toepassing te geven aan de hardheidsclausule, maar moet gelet op de daarbij aan de CSG toekomende beleids- en beoordelingsruimte terughoudendheid betrachten bij het zelf toepassing geven aan de hardheidsclausule.

[...] Bij besluit van 10 januari 2020 heeft de CSG een aanvraag van [wederpartij] voor een uitkering uit het Schadefonds Geweldsmisdrijven (hierna: het schadefonds) afgewezen.

[...] 4. In hoger beroep is niet in geschil dat er in het geval van [wederpartij] geen sprake is van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf. Het hoger beroep spitst zich toe op de vraag of de hardheidsclausule zoals opgenomen in artikel 8, eerste lid, van de Wsg in een dergelijk geval kan worden toegepast.

[...] De strekking van de hardheidsclausule

5.1. De Afdeling staat allereerst voor de vraag wat de strekking van de hardheidsclausule van artikel 8, eerste lid, van de Wsg is.

5.2. Uit artikel 8, eerste lid, van de Wsg volgt dat de CSG bij de beoordeling van de aanvraag kan afwijken van het bepaalde bij de Wsg, indien toepassing daarvan zou leiden tot een onbillijkheid van overwegende aard. Uit de toelichting op deze bepaling (zie Kamerstukken II, 2010/2011, 32 363, nr. 11) blijkt dat de wetgever heeft bedoeld om met deze bepaling een algemene hardheidsclausule in de Wsg in te voegen. Hierdoor kan de CSG in zeer schrijnende gevallen, waarin de letterlijke tekst van de wet geen mogelijkheid biedt, toch overgaan tot een vergoeding uit het schadefonds. De CSG kan met deze bepaling handelen naar de geest van de wet, ondanks het feit dat een uitkering niet past bij de letter van de wet. Uit de toelichting volgt verder dat bijzondere omstandigheden die zijn aangevoerd moeten worden meegewogen in de beslissing van de CSG.

5.3. De Afdeling is van oordeel dat de hardheidsclausule zo moet worden gelezen dat deze bepaling niet beperkt is tot gevallen waarin het gaat om een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf. Daarbij is van belang dat in de hardheidsclausule algemeen is geformuleerd dat de CSG kan afwijken van het bepaalde bij de Wsg. Het vereiste dat er sprake moet zijn van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf, is een van de vereisten die volgt uit artikel 3 van de Wsg. Naar het oordeel van de Afdeling is de formulering van de hardheidsclausule zo algemeen dat niet kan worden gezegd dat bij de toepassing van de hardheidsclausule specifiek van het vereiste dat er een opzettelijk geweldsmisdrijf is gepleegd niet kan worden afgeweken. Dit oordeel sluit ook aan bij de wetsgeschiedenis van deze hardheidsclausule en betekent dat de CSG de hardheidsclausule ook kan toepassen als schade is geleden als gevolg van opzettelijk gepleegd geweld dat niet strafbaar blijkt te zijn. De CSG moet alle omstandigheden van het geval in haar beoordeling betrekken en bezien of deze op zichzelf dan wel tezamen met andere omstandigheden, moeten worden aangemerkt als bijzondere omstandigheden die maken dat de weigering van een uitkering in geval van schade als gevolg van het opzettelijk gepleegde geweld leidt tot een onbillijkheid van overwegende aard. De Afdeling merkt daarbij op dat de in de Wsg opgenomen hardheidsclausule alleen van toepassing is in zeer schrijnende gevallen. Naar het oordeel van de Afdeling wordt de reikwijdte van de wet ook niet in betekenende mate gewijzigd als de CSG in uitzonderlijke gevallen kan afwijken van het vereiste uit artikel 3 dat sprake moet zijn van een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf. Daarbij neemt de Afdeling in aanmerking dat artikel 3 niet zozeer de reikwijdte van de wet bepaalt, als wel de categorieën van personen aan wie een uitkering kan worden gedaan. Ook tekent de Afdeling aan dat de hardheidsclausule een bijzondere bevoegdheid is. Het is naar haar aard een bevoegdheid die terughoudend kan worden toegepast.

[...] De toepassing van de hardheidsclausule

5.5. Hoewel uit het voorgaande volgt dat de toepassing van de hardheidsclausule zich ook uitstrekt over gevallen waarin het niet gaat om een opzettelijk gepleegd geweldsmisdrijf, heeft de rechtbank naar het oordeel van de Afdeling ten onrechte aanleiding gezien om in het geval van [wederpartij] zelf voorzien toepassing te geven aan die hardheidsclausule. De Afdeling overweegt daartoe als volgt. De bestuursrechter kan toetsen of het bestuursorgaan op toereikende gronden heeft besloten om al dan niet toepassing te geven aan de hardheidsclausule, maar moet gelet op de daarbij aan de CSG toekomende beleids- en beoordelingsruimte terughoudendheid betrachten bij het zelf toepassing geven aan de hardheidsclausule. Het is in de eerste plaats aan de CSG om te beoordelen of toepassing van de Wsg leidt tot een zodanige onbillijkheid van overwegende aard dat van het bepaalde bij de Wsg moet worden afgeweken en toch een uitkering uit het schadefonds moet worden verstrekt. Het feit dat [wederpartij] op geen enkele wijze vergoeding van haar schade heeft gekregen, hoe betreurenswaardig dat ook is, maakt niet dat de CSG zonder meer gehouden zou zijn de schade te vergoeden. Het is aan de CSG om hierover een afweging te maken, waarbij zij het algemene karakter van de hardheidsclausule als uitgangspunt moet nemen. De Afdeling is daarom van oordeel dat de rechtbank met het oordeel dat het evident onredelijk is dat de hardheidsclausule niet is toegepast op ontoereikende gronden zelf in de zaak heeft voorzien en aldus onvoldoende terughoudendheid heeft betracht. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenrecht

Regulier

JnB 2023, 413

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Arnhem, 15-03-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:6134](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 9

EVRM 8

REGULIER. De staatssecretaris heeft niet deugdelijk gemotiveerd waarom hij in deze procedure over art. 9 Vw geen afweging heeft gemaakt om de vreemdeling ambtshalve een verblijfsvergunning te verlenen op grond van artikel 8 EVRM. De gegeven motivering is deels dezelfde als die in het door de Afdeling bij uitspraak van 20 januari 2022 vernietigde besluit. Met het standpunt dat de huidige procedure niet is ingericht op een toets aan artikel 8 van het EVRM en een dergelijke toets niet in verhouding staat tot de betaalde leges heeft de staatssecretaris het besluit ook niet deugdelijk gemotiveerd. Het doel van de ambtshalve toets is juist om een opeenstapeling van procedures te voorkomen en het mislopen van leges is een logisch gevolg daarvan. De staatssecretaris licht ook niet toe waarom hij belang heeft bij twee aparte aanvragen, voor zover het capaciteit, tijd en onderzoek betreft.

[Naar inhoudsopgave](#)

Asiel

JnB 2023, 414

MK ABRS, 26-04-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1622](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 28

ASIEL. Referentiekader tijdens het gehoor en de geloofwaardigheidsbeoordeling van homoseksualiteit als asielmotief. Verwijzing door staatssecretaris naar passages zien op feitelijkheden en daaruit blijkt niet zozeer hoe de staatssecretaris rekening heeft gehouden met de culturele achtergrond of het opleidingsniveau van de vreemdeling.

3.2. De staatssecretaris stelt zich ten onrechte op het standpunt dat hij voldoende rekening heeft gehouden met het referentiekader van de vreemdeling. De staatssecretaris wijst er namelijk op dat hij onder meer op verzoek van de vreemdeling in een andere ruimte het nader gehoor heeft afgenomen zodat de vreemdeling meer privacy had om zijn asielrelaas naar voren te brengen, dat hij vragen heeft gesteld over de medische en psychische gesteldheid van de vreemdeling, dat hij tijdens het nader gehoor voldoende pauzes heeft ingelast en op momenten dat de vreemdeling emotioneel werd hij de vreemdeling de ruimte heeft geboden om weer tot rust te komen. Hoewel het voormelde blijkt geeft van zorgvuldig handelen tijdens het nader gehoor, blijkt daaruit niet dat de staatssecretaris voldoende rekening heeft gehouden met het referentiekader bij de volledige besluitvorming, waaronder de geloofwaardigheidsbeoordeling in het besluit. Uit zowel het besluit als het daarin ingelaste voornemen, blijkt immers niet dat de staatssecretaris kenbaar het referentiekader heeft betrokken. De staatssecretaris verwijst slechts naar passages uit het rapport van het nader gehoor, waaruit blijkt dat hij voldoende zorgvuldig het nader gehoor heeft afgenomen zoals hiervoor

uiteengezet. Die passages zien echter op feitelijkheden en daaruit blijkt niet zozeer hoe de staatssecretaris rekening heeft gehouden met de culturele achtergrond of het opleidingsniveau van de vreemdeling. Het besluit is daarom onvoldoende zorgvuldig tot stand gekomen. De rechtbank heeft dit onvoldoende onderkend.

JnB 2023, 415

MK Rechtbank Den Haag, 17-04-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:5615](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) Nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. Bulgarije. In het licht van wat eiser heeft aangevoerd en is besproken op zitting en gelet op de meest recente landeninformatie over Bulgarije bestaat onduidelijkheid ten aanzien van de opvang van (niet kwetsbare) Dublinclaimanten en daarmee of zij zich al dan niet vrij kunnen bewegen op het grondgebied van Bulgarije, of de pushbacks alleen in de grensregio plaatsvinden of ook daarbuiten en of het laten zien van een laissez-passer de Bulgaarse autoriteiten / politie ervan weerhoudt om Dublinclaimanten op te pakken en uit te zetten. Het ontbreken van voldoende informatie over de situatie van Dublinclaimanten na overdracht aan Bulgarije kan niet voor risico van de vreemdeling komen. De rechtbank volgt eiser daarom in zijn betoog dat het onder deze omstandigheden aan verweerder is om nader onderzoek te doen naar de feitelijke situatie van Dublinclaimanten na overdracht aan Bulgarije, voordat hij zich op het standpunt kan stellen dat door overdracht van eiser aan Bulgarije geen situatie zal ontstaan in strijd met artikel 4 van het EU Handvest of artikel 3 van het EVRM. De rechtbank komt hiermee tot de conclusie dat het bestreden besluit in strijd is genomen met de artikelen 3:2 en 3:46 van de Awb.

JnB 2023, 416

MK Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Zwolle, 26-04-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:6503](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) Nr. 604/2013

DUBLINVERORDENING. Bulgarije (terugname). Verweerder kan niet onverkort en zonder nadere motivering stellen dat ten aanzien van Bulgarije van het interstatelijk vertrouwensbeginsel mag worden uitgegaan. Het ligt op de weg van verweerder om nader onderzoek te doen naar de situatie in Bulgarije met betrekking tot de asielprocedure, opvangvoorzieningen, detentie, rechtsbijstand, de positie van terugkeerders en pushbacks en om nader te motiveren dat van eerdergenoemde tekortkomingen geen sprake is. Nu verweerder heeft nagelaten dergelijk onderzoek te verrichten is het bestreden besluit onvoldoende zorgvuldig voorbereid en ook onvoldoende gemotiveerd.

JnB 2023, 417

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 24-04-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:5831](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Verordening (EU) Nr. 604/2013 16, 17

DUBLINVERORDENING. Verweerder stelt ten onrechte dat van de in artikel 16 Dublinverordening bedoelde afhankelijkheid enkel sprake kan zijn als deze afhankelijkheid een “exclusief karakter” heeft. Dit door verweerder gestelde vereiste volgt namelijk niet uit de bewoordingen en strekking van artikel 16 Dublinverordening, maar is daarentegen hiermee in

strijd en ontnemt deels het nuttig effect aan artikel 16 Dublinverordening omdat verweerder zich minder snel verantwoordelijk zal achten om de asielaanvraag te behandelen dan waartoe de Dublinverordening verplicht. Het beleid om terughoudend gebruik te maken van de bevoegdheid om een asielaanvraag onverplicht inhoudelijk te behandelen is op zichzelf niet onverenigbaar met het Unierecht, maar een verwijzing naar dit beleid volstaat niet als motivering in het geval individuele feiten en omstandigheden worden aangedragen om een verzoek om gebruik te maken van deze bevoegdheid te onderbouwen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Richtlijnen en verordeningen

JnB 2023, 418

MK ABRS, 21-04-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1565](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Richtlijn 2003/86

GEZINSHERENIGINGSRICHTLIJN. De datum waarop een vreemdeling een aanvraag voor gezinshereniging indient geldt als uitgangspunt om te beoordelen of een vreemdeling een minderjarig kind is. De leeftijd van een vreemdeling is geen materiële voorwaarde voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging, maar een noodzakelijke voorwaarde om het verzoek om gezinshereniging in behandeling te nemen.

4. De staatssecretaris wijst er terecht op dat hij een mvv pas kan verlenen op het moment dat een vreemdeling heeft aangetoond dat hij aan alle materiële vereisten voor toegang en verlening van een verblijfsvergunning heeft voldaan en dat het aantonen een formeel vereiste is voor het verkrijgen van de mvv. Dat volgt uit artikel 2p, eerste lid, van de Vw 2000. Dat leidt er echter niet toe dat de uitspraak van de rechtbank moet worden vernietigd. De staatssecretaris heeft namelijk niet deugdelijk gemotiveerd dat de vreemdeling niet heeft aangetoond dat zij op enig moment aan alle vereisten voor de gevraagde mvv heeft voldaan. Het standpunt van de staatssecretaris komt er namelijk op neer dat hij de aanvraag van de vreemdeling heeft afgewezen, op de enkele grond dat zij gedurende de procedure meerderjarig is geworden. Aangezien referent een derdelander is, in het bezit van een verblijfsvergunning met een niet-tijdelijk verblijfsdoel, is de Gezinsherenigingsrichtlijn op de aanvraag van toepassing. Het Hof van Justitie heeft in punt 44 van het arrest van 16 juli 2020, B.M.M., B.S., B.M.O., [ECLI:EU:C:2020:577](#), overwogen dat de datum waarop een vreemdeling een aanvraag voor gezinshereniging indient als uitgangspunt geldt om te beoordelen of een vreemdeling een minderjarig kind is in de zin van artikel 4, eerste lid, eerste alinea, aanhef en onder c, van de Gezinsherenigingsrichtlijn. Het Hof heeft daarbij in punt 46 van het arrest opgemerkt dat de leeftijd van een vreemdeling geen materiële voorwaarde is voor de uitoefening van het recht op gezinshereniging, maar een noodzakelijke voorwaarde om het verzoek om gezinshereniging in behandeling te nemen. Partijen zijn het erover eens dat de vreemdeling ten tijde van de aanvraag minderjarig was. De staatssecretaris mocht dus in dit geval, gelet op het arrest B.M.M., de aanvraag niet afwijzen om de enkele reden dat de vreemdeling gedurende de procedure meerderjarig is geworden. Dat referent pas na de achttiende verjaardag van de vreemdeling documenten heeft overgelegd waaruit de familierechtelijke relatie tussen haar en referent blijkt, maakt dat niet anders, omdat dat niet wegneemt dat als uitgangspunt voor de beoordeling van het leeftijdsvereiste de datum van de aanvraag geldt. De grief faalt.

JnB 2023, 419

HvJEU (Vierde kamer), 27-04-2023, [ECLI:EU:C:2023:341](#)

MD tegen Hongarije.

VWEU 20

Richtlijn 2008/115/EG 5, 13

VWEU. TERUGKEERRICHTLIJN. Het Unierecht verzet zich ertegen dat een lidstaat een inreisverbod oplegt aan een onderdaan van een derde land die familielid is van een burger van de Unie die onderdaan van deze lidstaat is en zijn recht op vrij verkeer nooit heeft uitgeoefend, zonder dat de persoonlijke en gezinsomstandigheden van de derdelander worden onderzocht.

Het Hof (Vierde kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 20 VWEU moet aldus worden uitgelegd dat

het zich ertegen verzet dat een lidstaat een onderdaan van een derde land die familielid is van een burger van de Europese Unie die onderdaan van deze lidstaat is en zijn recht op vrij verkeer nooit heeft uitgeoefend, een inreisverbod voor het grondgebied van de Unie oplegt zonder eerst na te gaan of er tussen deze personen een zodanige afhankelijkheidsverhouding bestaat dat die burger van de Unie feitelijk gedwongen zou zijn het grondgebied van de Unie als geheel te verlaten om zijn familielid te vergezellen en, zo ja, of de gronden waarop dit verbod berust van dien aard zijn dat mag worden afgeweken van het afgeleide verblijfsrecht van deze onderdaan van een derde land.

2) Artikel 5 van richtlijn 2008/115/EG van het Europees Parlement en de Raad van 16 december 2008 over gemeenschappelijke normen en procedures in de lidstaten voor de terugkeer van onderdanen van derde landen die illegaal op hun grondgebied verblijven moet aldus worden uitgelegd dat

het zich ertegen verzet dat aan een onderdaan van een derde land tegen wie een terugkeerbesluit had moeten worden uitgevaardigd, in het onmiddellijke verlengde van het besluit waarbij zijn verblijfsrecht voor het grondgebied van de betreffende lidstaat is ingetrokken om redenen van nationale veiligheid, op dezelfde gronden een inreisverbod voor het grondgebied van de Europese Unie wordt opgelegd zonder dat vooraf rekening is gehouden met zijn gezondheidstoestand en, in voorkomend geval, met zijn gezinsleven en het belang van zijn minderjarige kind.

3) Artikel 5 van richtlijn 2008/115 moet aldus worden uitgelegd dat een nationale rechter bij wie beroep is ingesteld tegen een inreisverbod dat is opgelegd krachtens een nationale regeling die onverenigbaar is met dit artikel en niet in overeenstemming met het Unierecht kan worden uitgelegd, die regeling buiten toepassing moet laten voor zover ze dat artikel schendt, en dit laatste rechtstreeks moet toepassen op het voor hem aanhangige geding wanneer dat nodig blijkt om de volle werking ervan te verzekeren.

4) Artikel 13 van richtlijn 2008/115, gelezen in samenhang met artikel 47 van het Handvest van de grondrechten van de Europese Unie, moet aldus worden uitgelegd dat

het zich verzet tegen een nationale praktijk waarbij de bestuurlijke autoriteiten van een lidstaat weigeren een onherroepelijke rechterlijke beslissing die de opschorting van de uitvoering van een inreisverbod gelast, ten uitvoer te leggen op grond dat de signalering betreffende dat verbod reeds in het Schengeninformatiesysteem is geplaatst.

JnB 2023, 420

HvJEU (Achtste kamer), 26-04-2023, [ECLI:EU:C:2023:365](#)

A.L. tegen Zweden.

Richtlijn 2008/115/EG 6 lid 2

TERUGKEERRICHTLIJN. De bevoegde autoriteiten van een lidstaat zijn verplicht om een illegaal op het grondgebied van die lidstaat verblijvende derdelander die in het bezit is van een door een andere lidstaat afgegeven geldige verblijfstitel of andere vorm van toestemming tot verblijf, op te dragen zich naar deze lidstaat te begeven, alvorens in voorkomend geval een terugkeerbesluit jegens hem uit te vaardigen.

Het Hof (Achtste kamer) verklaart voor recht:

1) Artikel 6, lid 2, van richtlijn 2008/115/EG [Terugkeerrichtlijn]

moet aldus worden uitgelegd dat

de bevoegde autoriteiten van een lidstaat verplicht zijn om een illegaal op het grondgebied van die lidstaat verblijvende derdelander die in het bezit is van een door een andere lidstaat afgegeven geldige verblijfstitel of andere vorm van toestemming tot verblijf, op te dragen zich naar deze lidstaat te begeven, alvorens in voorkomend geval een terugkeerbesluit jegens hem uit te vaardigen, zelfs al achten deze autoriteiten het waarschijnlijk dat die derdelander niet zal voldoen aan een bevel om zich naar die andere lidstaat te begeven.

2) Artikel 6, lid 2, van richtlijn 2008/115

moet aldus worden uitgelegd dat

dit voorschrift rechtstreekse werking heeft en dus door particulieren voor de nationale rechter kan worden ingeroepen, voor zover het de lidstaten verplicht om illegaal op hun grondgebied verblijvende derdelanders op te dragen zich naar de lidstaat te begeven die hun een geldige verblijfstitel of een andere vorm van toestemming tot verblijf heeft afgegeven, alvorens in voorkomend geval een terugkeerbesluit tegen hen uit te vaardigen.

3) Artikel 6, lid 2, van richtlijn 2008/115

moet aldus worden uitgelegd dat

wanneer een lidstaat, in strijd met deze bepaling, een illegaal op zijn grondgebied verblijvende derdelander niet de gelegenheid heeft gegeven zich onmiddellijk te begeven naar de lidstaat die hem een geldige verblijfstitel of een andere vorm van toestemming tot verblijf heeft afgegeven, alvorens jegens hem een terugkeerbesluit uit te vaardigen, de bevoegde nationale autoriteiten, waaronder de nationale rechters waarbij beroep is ingesteld tegen dat terugkeerbesluit en het daarbij gevoegde inreisverbod, alle noodzakelijke maatregelen moeten nemen om de niet-nakoming, door een nationale autoriteit, van de uit die bepaling voortvloeiende verplichtingen te verhelpen.

[Naar inhoudsopgave](#)

Toezicht en vrijheidsontneming

JnB 2023, 421

MK ABRS, 25-04-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1605](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 6

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Verkeerde wettelijke grondslag aangekruist. De rechtbank heeft ten onrechte bij het toetsen van de grondslag van de vrijheidsontnemende

maatregel doorslaggevend gewicht toegekend aan de bedoeling van de staatssecretaris, zoals die volgens de rechtbank blijkt uit andere documenten dan de maatregel zelf.

2. De rechtbank heeft overwogen dat uit de maatregel, het uitstellen van het besluit omtrent de toegangswegering en het proces-verbaal van bevindingen bij de asielaanvraag, blijkt dat de vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Volgens de rechtbank was duidelijk dat in de maatregel per ongeluk een verkeerd kruisje is gezet bij de wettelijke grondslag en is de vreemdeling hierdoor niet benadeeld.

3. De vreemdeling klaagt in zijn eerste grief terecht dat de rechtbank ten onrechte heeft overwogen dat de vrijheidsontnemende maatregel is opgelegd op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000 en dat dat voldoende duidelijk was. Zoals de Afdeling eerder heeft overwogen in haar uitspraak van 13 mei 2019, [ECLI:NL:RVS:2019:1528](#), onder 20, moet bij vrijheidsontneming krachtens artikel 6 van de Vw 2000 de toepasselijke wettelijke grondslag zijn aangekruist of vermeld in het besluit en heeft het niet of verkeerd aankruisen of vermelden onmiddellijk gevolgen voor de rechtmatigheid van de vrijheidsontneming. Daarbij komt dat de staatssecretaris in dit geval de vrijheidsontneming ook inhoudelijk getoetst heeft aan de vereisten voor toepassing van artikel 6a, eerste lid, van de Vw 2000, terwijl die niet overeenkomen met de vereisten voor toepassing van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Gelet op het voorgaande heeft de rechtbank ten onrechte bij het toetsen van de grondslag van de vrijheidsontnemende maatregel doorslaggevend gewicht toegekend aan de bedoeling van de staatssecretaris, zoals die volgens de rechtbank blijkt uit andere documenten dan de maatregel zelf.

JnB 2023, 422

MK ABRS, 08-05-2023, [ECLI:NL:RVS:2023:1751](#)

staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 6 lid 3

EVRM 14

VRIJHEIDSONTNEMENDE MAATREGEL. Het verschil in beleid over rechtsbijstand levert geen ongerechtvaardigd onderscheid in de zin van artikel 14 van het EVRM op. Ook bij vrijheidsontneming op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000, zijn de mogelijkheden om rechtsbijstand te krijgen voldoende gewaarborgd.

1. De vreemdeling is een vrijheidsontnemende maatregel opgelegd op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. De vreemdeling betoogt in zijn eerste grief tevergeefs dat de staatssecretaris paragraaf A5/6.5 van de Vc 2000 had moeten toepassen en hem voorafgaand aan de vrijheidsontnemende maatregel in de gelegenheid had moeten stellen te worden gehoord in het bijzijn van een advocaat. Paragraaf A5/6.5 van de Vc 2000 regelt het tijdig in kennis moeten stellen van het recht om in het bijzijn van een advocaat gehoord te worden voorafgaand aan een inbewaringstelling op grond van artikel 59, 59a of 59b van de Vw 2000, en niet voorafgaand aan de vrijheidsontneming op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000. Onder verwijzing naar de uitspraak van de Afdeling van 8 augustus 2022, [ECLI:NL:RVS:2022:2286](#), heeft de rechtbank terecht geoordeeld dat het verschil in beleid over rechtsbijstand geen ongerechtvaardigd onderscheid in de zin van artikel 14 van het EVRM oplevert. Ook bij vrijheidsontneming op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000, zijn de mogelijkheden om rechtsbijstand te krijgen voldoende gewaarborgd. De rechtvaardiging voor dat onderscheid is gelegen in het grensbewakingsbelang en de omvang van het gehoor, waarbij de staatssecretaris voorafgaand aan inbewaringstelling op grond van artikel 59, 59a of 59b van de Vw 2000, meer informatie moet inwinnen. Dit brengt mee dat het niet gaat om

ongelijke behandeling van gelijke gevallen. Dit betekent dat ook het beroep van de vreemdeling op het Unierechtelijk gelijkheidsbeginsel niet slaagt. Verder is het verschil tussen rechtsbijstand bij vrijheidsontneming op grond van artikel 6, derde lid, van de Vw 2000, en bij strafrechtelijke vrijheidsontneming of vrijheidsontneming in het psychiatrisch patiëntenrecht niet in strijd met het Unierechtelijk gelijkwaardigheidsbeginsel, omdat van vergelijkbare procedures geen sprake is. Het gelijkwaardigheidsbeginsel vereist een gelijke behandeling van vergelijkbare vorderingen die zijn gebaseerd op schending van het nationale recht enerzijds en van het Unierecht anderzijds, maar niet de gelijkwaardigheid van nationale procedureregels die op verschillende soorten procedures van toepassing zijn. [...]

[Naar inhoudsopgave](#)

Vreemdelingenbewaring

JnB 2023, 423

Rechtbank Den Haag, zittingsplaats Roermond, 01-05-2023, [ECLI:NL:RBDHA:2023:6208](#)
staatssecretaris van Justitie en Veiligheid.

Vw 2000 59 lid 1 a

VREEMDELINGENBEWARING. De rechtbank is bekend met de jurisprudentie van de Afdeling over het moment waarop toestemming tot uitzetting aan het OM moet worden gevraagd, maar de rechtbank volgt deze jurisprudentie niet. De rechtbank concludeert dat indien er indicaties zijn voor strafrechtelijke antecedenten, verweerder voorafgaand aan oplegging van de bewaringsmaatregel een uittreksel uit de justitiële documentatie moet raadplegen en, indien een situatie als bedoeld paragraaf A3/6.3, aanhef en onder c, van de Vc 2000 aan de orde is, voorafgaand aan oplegging van de bewaringsmaatregel het OM moet vragen of bezwaar bestaat tegen een mogelijke uitzetting of overdracht en enkel indien een uitdrukkelijk akkoord wordt ontvangen, over kan gaan tot oplegging van de maatregel. Indien dit alles niet kan plaatsvinden in de daartoe maximaal gestelde termijn, dient verweerder dit kenbaar in de maatregel te motiveren, zodat de bewaringsrechter dit kan betrekken bij de beoordeling of de maatregel rechtmatig is opgelegd.

[Naar inhoudsopgave](#)